

AGENȚIA NAȚIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Bd. Mircea Vodă, nr. 44
tronsonul III, sector 3
București, cod poștal 030669

tel: 0374 112 741
0374 112 714
Fax: 021 312 44 04
www.anfp.gov.ro

RAPORT

*privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de
conduită, precum și a procedurilor disciplinare
în cadrul autorităților și instituțiilor publice pentru anul 2023*

Cuprins

Capitolul 1 - Introducere	5
Capitolul 2 - Misiune și valori asumate	5
Capitolul 3 - Cadrul normativ și instituțional prin care s-a asigurat monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice în anul 2023	6
Capitolul 4 - Activități de susținere desfășurate de ANFP în domeniul eticii	8
Capitolul 5 - Monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită	11
5.1 - Aspecte generale	11
5.2 - Formarea și perfecționarea profesională a consilierilor de etică	12
5.3 - Date privind activitatea consilierului de etică	13
5.3.1 - Date privind sesiuni de informare în domeniul eticii.....	13
5.3.2 - Solicitare/acordare consiliere etică și principalele probleme care au constituit obiectul acesteia.....	14
5.3.3 - Aspecte identificate de către consilierul de etică din cadrul autorității sau instituției publice care pot constitui o faptă penală sesizate organelor de urmărire penală	23
5.4 - Cauzele principale ale nerespectării normelor de conduită și principalele consecințe întâlnite.....	23
5.5 - Măsuri propuse de consilierul de etică pentru înlăturarea cauzelor, riscurilor și vulnerabilităților care se manifestă în activitatea funcționarilor publici.....	24
5.6 - Practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită a funcționarilor publici	26
5.7 - Recomandări cu caracter general formulate de către consilierul de etică ca urmare a analizării reclamațiilor formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii	27
5.8 - Chestionare aplicate cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorităților și instituțiilor publice	27
5.9 - Măsuri adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/ standardelor de conduită	28

Capitolul 6 - Analiza și rezultatul procesului de raportare	29
6.1 - Relevanța raportării pentru Anexa nr. 1	29
6.1.1 - Gradul de respondență pentru Anexa nr. 1	29
6.1.2 - Gradul de relevanță a raportării pentru Anexa nr. 1	30
Capitolul 7 - Implementarea procedurilor disciplinare	34
7.1 - Capacitatea de sesizare	34
7.1.1 - Gradul de sesizare	34
7.1.2 - Indicele sesizărilor	36
7.1.3 - Categoriile de persoane care formulează sesizări	37
7.1.4 - Obiectul sesizărilor	38
7.1.5 - Durata cercetării administrative	40
7.2 - Finalizarea procedurilor disciplinare	41
7.2.1 - Numărul de funcționari publici pentru care s-a propus clasarea sesizării	42
7.2.2 - Propunerile formulate de comisiile de disciplină	43
7.2.3 - Norme juridice încălcate	45
7.2.4 Număr de sesizări ale comisiei de disciplină transmise la Agenția Națională de Integritate	46
7.2.5 Cazuri în care au fost sesizate organele de urmărire penală	46
7.2.6 - Gradul de sancționare	46
7.2.7 - Motivele aplicării unei sancțiuni disciplinare diferite sau neaplicării sancțiunilor disciplinare propuse de către comisia de disciplină	49
7.2.8 - Cazuri care au prezentat interes pentru opinia publică	49
7.3 - Decizia organelor de cercetare penală și a instanțelor de judecată	50
7.4 - Soluții ale instanțelor de judecată în cazul contestării actelor administrative de sancționare	50
Capitolul 8 - Analiza și rezultatul procesului de raportare	50
8.1 - Perioada monitorizată	50

8.2 - Relevanța raportării pentru Anexa nr. 2	51
8.2.1 - Gradul de respondență/conformare instituțională pentru Anexa nr. 2.....	51
8.2.2 - Gradul de relevanță/gradul de acoperire a raportării pentru Anexa nr. 2.....	51
Capitolul 9 - Concluzii și recomandări	55
Anexă	1 - 141
1. Lista autorităților și instituțiilor publice care nu au transmis Anexa nr. 1 la Metodologia reglementată prin OPANFP nr. 26/2022, pentru anul 2023.....	1 - 69
2. Lista autorităților și instituțiilor publice care nu au transmis Anexa nr. 2 la Metodologia reglementată prin OPANFP nr. 26/2022, pentru anul 2023.....	70 - 141

Capitolul 1 - Introducere

Una dintre prioritățile Strategiei în domeniul funcției publice pentru perioada 2022 - 2027 este promovarea unei culturi a eticii și integrității prin introducerea unui management al performanței, bazat pe un cadru de competențe în funcția publică și un proces continuu de formare profesională bazat pe orientarea spre performanță și analiza nevoilor de formare de către autoritățile și instituțiile publice.

Pentru a se bucura de încrederea cetățenilor, instituțiile publice din România au nevoie de o cultură organizatorică centrată pe performanță, etică, profesionalism, responsabilitate, respectarea drepturilor fundamentale ale omului, incluziune, digitalizare și asigurarea unui mediu de lucru care să permită exprimarea, inițiativa și inovația.

ANFP are o permanentă colaborare cu instituțiile și autoritățile publice din România prin acordarea de asistență de specialitate compartimentelor de resurse umane în aplicarea legislației specifice, dar și prin monitorizarea și controlul modului de aplicare a acesteia.

În exercitarea prerogativelor de putere publică, funcționarii publici au obligația de a respecta normele/standardele de conduită, care reprezintă reguli de comportament profesional și civic rezultate din îndatoririle prevăzute în partea a VI-a titlul II capitolul V secțiunea a 2-a din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor/standardelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea administrativ - disciplinară a acestora. În scopul respectării și monitorizării implementării principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici, consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită prevăzute de Codul administrativ.

Prezentul raport sintetizează date referitoare la implementarea principiilor și a normelor/standardelor de conduită aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici, precum și a procedurilor administrativ - disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice pentru anul 2023.

Capitolul 2 - Misiune și valori asumate

Agenția susține dezvoltarea unui corp al funcționarilor publici profesionist, bine pregătit, neutru din punct de vedere politic și capabil să asimileze și să își însușească standardele de performanță de la nivelul Uniunii Europene, în scopul eficientizării administrației publice și îmbunătățirii raporturilor dintre administrație și principalii săi beneficiari, cetățenii.

Prin H.G. nr. 1269/2021 s-a aprobat Strategia națională anticorupție pe perioada 2021-2025, seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie, inventarul măsurilor preventive, precum și indicatorii de evaluare, standardul general de publicare a informațiilor de interes public și standardul de publicare a informațiilor de interes public privind întreprinderile publice.

Potrivit SNA, ANFP este responsabilă alături de alte autorități și instituții publice pentru realizarea unor acțiuni principale în cadrul următoarelor obiective:

- Obiectiv general nr. 1 - Creșterea gradului de implementare a măsurilor de integritate la nivel organizațional - Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea măsurilor de

integritate la nivel național: pct. 9. Îmbunătățirea criteriilor de selecție, promovare și/sau recompensare a persoanelor aflate în funcții publice, prin consolidarea garanțiilor de integritate, luând în calcul inclusiv abaterile de la normele etice (termen 2023).

- Obiectiv general nr. 2 - Reducerea impactului corupției asupra cetățenilor: pct. 1 Creșterea gradului de educație anticorupție a cetățenilor și oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora în relația cu autoritățile și instituțiile publice și impactul corupției asupra serviciilor publice (permanent) și pct. 2 Consolidarea profesionalismului în cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcțiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare în sectorul public și asigurarea stabilității funcției publice (permanent);
- Obiectiv general nr. 3 - Consolidarea managementului instituțional și a capacității administrative pentru prevenirea și combaterea corupției - Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative, precum și prin asigurarea implementării lor efective: pct. 1. Revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etică în scopul consolidării statutului și mandatului acestuia (raportat la evoluțiile ulterioare: analiza necesității de consolidare a statutului consilierului de etică prin reglementarea ca funcție distinctă, fără cumularea cu atribuțiile de serviciu derulate în mod curent, cu considerarea modificării statutului temporar - fie în sensul permanentizării, fie în sensul majorării perioadei de 3 ani) - termen 2022 - 2024; pct. 2. Asigurarea funcționării unei rețele naționale a consilierilor de etică (evenimente anuale cu caracter formativ și de diseminare a celor mai bune practici) - permanent; pct. 6. Instituirea unui cadru normativ unitar de reglementare a interdicțiilor post-angajare din sistemul public în sistemul privat și vice-versa, a unor proceduri de control privitor la respectarea acestora și a sancțiunilor aferente încălcării interdicțiilor, precum și instituirea unor proceduri de verificare a priori de către angajatorii din sectorul privat a respectării interdicțiilor la angajare - termen 2024.
- Obiectiv general nr. 4 - Consolidarea integrității în domenii de activitate prioritare - Obiectiv specific nr. 4.4. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice: pct. 3 Atragerea și menținerea în sistem a personalului specializat în achiziții publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, profesionalizarea personalului și asigurarea unui regim de protecție adecvat împotriva tentativelor de intimidare sau corupere - termen 2023.

Capitolul 3 - Cadrul normativ și instituțional prin care s-a asigurat monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice în anul 2023

Cadrul legal este reprezentat de următoarele acte normative:

- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 931/2021 privind procedura de desemnare, atribuțiile, modalitatea de organizare a activității și procedura de evaluare a performanțelor profesionale

- individuale ale consilierului de etică, precum și pentru aprobarea modalității de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici;
- H.G. nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
 - H.G. nr. 785/2022 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;
 - Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare;
 - Ordinul S.G.G. nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
 - Ordinul președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 26/2022 pentru aprobarea Metodologiei privind procedura de desemnare, atribuțiile, modalitatea de organizare a activității și procedura de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale consilierului de etică, precum și pentru aprobarea modalității de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici;
 - Regulamentul de organizare și funcționare al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, aprobat prin OPANFP nr. 760/2022, cu modificările și completările ulterioare;
 - Regulamentul intern al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, aprobat prin OPANFP nr. 1311/29.12.2022.

Cadrul instituțional pe baza căruia se realizează monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice în anul 2023 este reprezentat prin:

- Formatele online de raportare corespunzătoare Anexei nr. 1 și 2 la Metodologia aprobată prin OPANFP nr. 26/2022 din aplicația informatică gestionată de ANFP;
- Activitățile desfășurate de consilierii de etică la nivelul fiecărei autorități și instituții publice;
- Procedurile cercetărilor administrative desfășurate de către comisiile de disciplină, pe baza sesizărilor depuse la acestea;
- Acțiunile autorităților și instituțiilor publice privind modalitățile de prevenire a încălcării normelor de conduită și a măsurilor administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor de conduită;
- Activitatea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, prin realizarea analizei de sistem privind implementarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită a funcționarilor publici, precum și a procedurilor administrativ-disciplinare aplicabile funcționarilor publici în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Capitolul 4 - Activități de susținere desfășurate de ANFP în domeniul eticii

- ✓ În 2023 au avut loc activități post-implementare aferente proiectului ETICA - Eficiență, Transparență și Interes pentru Conduita din Administrație

Proiect cofinanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) - Cod SIPOCA 63, al cărui beneficiar este Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Obiectivul general al proiectului a vizat dezvoltarea capacității autorităților și instituțiilor publice de a promova valori precum cinste, probitate, onestitate, în special prin creșterea transparenței, a gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor etice, a eficienței aplicării instrumentelor specifice și printr-o cultură a responsabilității.

Proiectul este implementat, a fost derulat pe o perioadă de 34 luni, începând cu 24.11.2017, iar pe parcursul anului 2023 au fost derulate activități post-implementare.

Activități post implementare:

- gestionarea paginii <http://respectreciproc.ro/>
- elaborarea *Planului de acțiune pentru 2023* pentru implementarea *Strategiei de comunicare privind standardele etice și conduita în administrația publică*
- activități privind implementarea *Strategiei de comunicare privind standardele etice și conduita în administrația publică*, care a fost realizată în cadrul proiectului (realizarea de afișe, bannere, întâlniri interne etc.)
- organizarea întâlnirii online a consilierului de etică cu angajații ANFP
- diseminarea de informații în cele trei grupuri comunități de practică constituite pe Facebook
- promovarea pe canalele de social media a rezultatelor *Raport ANFP privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice pentru anul 2022*

- ✓ 2 seminare regionale organizate

În datele de 10 februarie și 13 iunie 2023, ANFP a organizat 2 seminare regionale *Managementul funcției publice*, la Iași și la Botoșani. La evenimente au participat aproximativ 250 de funcționari publici, printre care și consilieri de etică.

Una dintre tematicile abordate a fost etica în funcția publică. Au fost atinse puncte precum: profilul, rolul și atribuțiile consilierului de etică; susținerea activității de consiliere etică, activitatea de raportare; date statistice publicate în *Raportul privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice; Raportul privind analiza*

informațiilor extrase din chestionarul de evaluare a implementării legislației specifice în domeniul eticii.

Tematica referitoare la etică, abordată în seminare, a primit o evaluare foarte bună din partea participanților, obținând o medie a notelor acordate de 93.9%.

Au fost diseminate/promovate materialele realizate în cadrul proiectului ETICA, respectiv: mape, broșuri, pliante. 82% dintre respondenți au fost foarte mulțumiți de materialele oferite.

Au fost diseminate informații și în grupurile FB de comunități de practică dezvoltate prin proiectul ETICA.

- ✓ 1 eveniment intern cu participarea consilierului de etică

În data de 25 mai 2023, ANFP a organizat un eveniment intern online, în cadrul căruia care s-a discutat despre dileme etice, etică și conduită profesională. La eveniment a participat consilierul de etică al ANFP, alături de aproximativ 80 de angajați ANFP.

- ✓ 1 eveniment online extern

În data 24 mai 2023, ANFP a organizat atelierul online *Cum să construim un mediu de lucru în care să ne fie bine*.

La eveniment a participat consilierul de etică ANFP, specialiști în resurse umane și psihologie (un psiholog reprezentant al Colegiului Psihologilor din România și un coach cu experiență organizațională în privat), alături de peste 400 de persoane din administrația publică centrală și locală (funcționari publici și personal contractual de conducere și de execuție, responsabili din structurile de resurse umane din administrația publică, consilieri de etică).

Tematicile abordate au fost valorile serviciului public și responsabilitățile funcției publice, obligativitățile legale și morale ale funcționarilor, beneficiile promovării unei culturi sănătoase la locul de muncă, diverse și incluzive, comportamente și medii de lucru toxice, cultivarea și stabilirea de limite sănătoase și relații bune, atât cu colegii, cât și cu cetățenii care solicită servicii publice.

- ✓ 1 participare la un eveniment extern de promovare a bunelor practici privind etica în funcția publică

În data de 9 februarie 2023, reprezentanți ANFP au participat la seminarul "Promovarea bunelor practici anticorupție", organizat de Primăria municipiului Galați, în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție. Temele de discuție vizat integritatea și etica în funcția publică.

- ✓ 1 participare la evenimentul anual "Primii Pași în Sectorul Public"

Reprezentanții ANFP au participat la evenimentul anual organizat de Asociația Studenților din Administrație și Afaceri din cadrul Universității din București, în cadrul căruia au fost prezentate: concursul național - proiectul pilot, oportunitatea participării la stagii de practică, precum și atribuțiile și responsabilitățile unui funcționar public, implicit respectarea normelor de conduită profesională. Au participat aproximativ 200 de persoane. 200 de materiale educative au fost diseminate în cadrul evenimentului "Primii Pași în Sectorul Public".

✓ 97 de studenți informați despre etica în funcția publică

Pe parcursul stagiilor de practică derulate la ANFP în 2023, 97 de studenți au fost familiarizați cu activitatea consilierilor de etică și au fost informați despre standardele etice și normele de conduită în administrația publică.

- ✓ Postări pe canalele de social media (FB, LI, IG) și pe pagina de internet ale ANFP, cu privire la:
 - promovarea și diseminarea (inclusiv în cadrul grupurilor de comunități de practică FB constituite în proiectul ETICA) a informațiilor extrase din sondajul adresat consilierilor de etică privind evaluarea implementării legislației specifice în domeniul eticii
 - promovarea și solicitarea sprijinului consilierilor de etică în realizarea *Raportului privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice*
 - încurajarea consilierilor de etică să organizeze sesiuni de informare a funcționarilor publici pe tema eticii și încurajarea folosirii diverselor materiale realizate de ANFP
 - diseminarea broșurii de prezentare a normelor de conduită a funcționarilor publici
 - continuarea implementării campaniei de conștientizare concepută în proiectul ETICA prin distribuirea filmului realizat și prezentarea acestuia în cadrul seminarelor regionale
 - informarea publicului, sub forma de postări tip *Nota Bene*, cu privire la aspecte privind activitatea de consiliere etică, respectarea normelor de conduită, incompatibilități etc.
 - informări generale privind transparența decizională

Nr. postări tematice:

- Facebook: 35
- Instagram: 21
- LinkedIn: 12

Capitolul 5 - Monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită

5.1 - Aspecte generale

Pentru anul 2023 monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită s-a realizat pe baza indicatorilor stabiliți prin formatul de raportare prevăzut în Anexa nr. 1 la Metodologia aprobată prin OPANFP nr. 26/2022, după cum urmează:

- *Programele de formare și perfecționarea profesională a consilierilor de etică (nr. și denumire programe);*
- *Sesiunile de informare a funcționarilor publici desfășurate de către consilierul de etică (nr. sesiuni de informare în domeniul eticii/nr. funcționarilor publici instruiți prin intermediul acțiunilor de informare în domeniul eticii);*
- *Activitatea de consiliere etică (nr. funcționari publici care au adresat/au primit solicitări scrise pentru consiliere etică/nr. funcționari publici care au beneficiat de consiliere etică; nr. ședințe de consiliere etică; nr. spețe care au constituit obiectul consilierii etice; obiectul consilierii etice; sesizări ale consilierului de etică la organele de urmărire penală și aspectele identificate);*
- *Cauzele și consecințele nerespectării principiilor și a normelor de conduită;*
- *Analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici și măsuri propuse de consilierul de etică; practici sau proceduri instituționale care pot conduce la încălcarea principiilor și a normelor de conduită (nr. și descriere pe scurt);*
- *Măsuri propuse de consilierul de etică pentru înlăturarea cauzelor, riscurilor și vulnerabilităților care se manifestă în activitatea funcționarilor publici;*
- *Sesizări și reclamații analizate de consilierul de etică, formulate de cetățeni și ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și recomandări cu caracter general formulate de către consilierul de etică;*
- *Chestionare aplicate cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii sau opinia acestora cu privire la calitatea serviciilor oferite;*
- *Recomandări cu caracter general formulate de către consilierul de etică ca urmare a analizării reclamațiilor formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii;*
- *Măsuri adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită.*

5.2 - Formarea și perfecționarea profesională a consilierilor de etică

Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a sprijini activitatea consilierilor de etică inclusiv prin asigurarea participării acestora la programele de formare și perfecționare profesională în domeniul eticii.

În ce privește pregătirea profesională a funcționarilor publici desemnați consilieri de etică, un procent de 19% autorități și instituții publice din totalul celor respondente au asigurat participarea consilierilor de etică la programe de formare.

Principalele teme abordate pe parcursul anului 2023 la cursurile de formare și perfecționare profesională raportate, au vizat următoarele domenii:

Etică/ Integritate /Anticorupție

- Expert prevenire și combaterea corupției;
- Resurse umane. Etică și integritate;
- Etică și integritate. Strategia națională anticorupție 2021-2025;
- Etică, integritate și măsuri pentru combaterea corupției;
- Carieră și etică în funcția publică;
- Consolidarea sistemului de management anticorupție;
- Etică, integritate profesională și strategii anticorupție în instituțiile publice;
- E-guvernare și principiile comunicării publice;
- Actualizarea legislației în domeniul integrității și oferirea de sprijin autorităților și deponenților în tranziția către declararea digitală a averilor și intereselor;
- Reguli de etică și integritate publică. Conexiuni legislative;
- Promovarea integrității și responsabilității sociale în România;
- Etica, integritatea și anticorupția în activitatea caselor de asigurări de sănătate;
- Etica și transparența, conflicte de interese și incompatibilități în administrația publică locală;
- Etică și integritate, promovarea leadership-ului bazat pe valori;
- Consilieri de etică, suport pentru asistenții sociali;
- Sistemul de management anti-mită ISO 37001:2016;
- Etică și transparență, incompatibilități și conflicte de interese;
- Consilier de etică în administrația publică: tehnici de consiliere etică, noțiuni generale și specifice;
- Comportament integru și deontologie profesională;
- Comunicare în situații de criză;
- Formator etică, transparență, conflicte de interese și incompatibilități;
- Avertizarea de integritate în instituțiile publice;
- Instruire în domeniul eticii, integrității, managementului riscurilor de corupție și transparenței;
- Etica comunicării publice;
- Etică, integritate, deontologie profesională;
- Etică, integritate profesională și strategii anticorupție;
- Creșterea nivelului de educație anticorupție;
- Etica profesională și comunicarea cu cetățenii.

Se constată că principalele teme abordate pe parcursul anului 2023 în cursurile de formare și perfecționare profesională urmate de consilierii de etică au vizat și **alte domenii de activitate**, cum ar fi:

- Îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor pentru cetățeni - o administrație publică transparentă și responsabilă;
- Achiziții publice;
- Transparență și competență în sectorul public;
- Accesarea fondurilor europene PNRR, programe operaționale, fonduri norvegiene;
- Sociologie;
- Managementul activităților în domeniul resurselor umane și securității și sănătății în muncă;
- Managementul funcției publice;
- Formare auditori interni pentru sistemul de management al calității conform SR EN ISO 9001/2015 și SR EN ISO 19011/2018;
- Formare în domeniul digitalizării;
- Asistență socială;
- Gestionarea eficientă a timpului și creșterea eficienței personale;
- Competențe digitale.

5.3 - Date privind activitatea consilierului de etică

5.3.1 - Date privind sesiuni de informare în domeniul eticii

Sesiunile de informare în domeniul eticii sunt organizate de către consilierul de etică cu privire la normele/standardele de conduită, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu autoritatea sau instituția publică respectivă, ca măsură de a preveni încălcarea normelor de conduită și de a identifica soluții de gestionare a dilemelor etice.

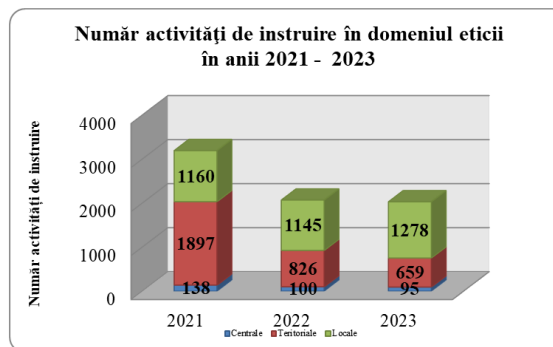
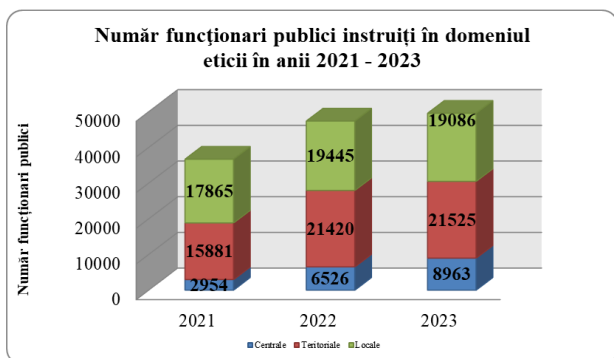
În acest context, rezultatul unei sesiuni de instruire eficiente înseamnă că funcționarul public a înțeles problemele discutate și ceea ce se așteaptă de la el și are garanția faptului că poate solicita îndrumarea consilierului de etică.

Din datele furnizate prin raportări, se constată că pe parcursul anului 2023 au fost organizate 2032 sesiuni de informare în domeniul eticii la care au participat un număr de 49.574 funcționari publice (5.414 funcționari publici de conducere și înalți funcționari publici; 44.160 funcționari publici de execuție), în creștere cu aproximativ 5% față de numărul funcționarilor publici instruiți în anul precedent.

Datele sintetice comparative privind evoluția activităților de instruire în domeniul eticii și a funcționarilor publici instruiți prin intermediul acțiunilor de formare, în ultimii 3 ani sunt prezentate în tabelele și reprezentările grafice următoare:

Instituții/ Autorități publice	Funcționari publici instruiți prin intermediul sesiunilor de informare											
	Anul 2021				Anul 2022				Anul 2023			
	Nr. sesiuni de informare	Nr. funcționari publici			Nr. sesiuni de informare	Nr. funcționari publici			Nr. sesiuni de informare	Nr. funcționari publici		
		conducere + înalți f.p.	execuție	total		conducere + înalți f.p.	execuție	total		conducere + înalți f.p.	execuție	total
Centrale	138	394	2.560	2.954	100	633	5.893	6.526	95	982	7.981	8.963
Teritoriale	1.897	1.748	14.133	15.881	826	1.935	19.485	21.420	659	2.134	19.391	21.525
Locale	1.160	2.491	15.374	17.865	1.145	2.256	17.189	19.445	1.278	2.298	16.788	19.086
Total	3.195	4.633	32.067	36.700	2.071	4.824	42.567	47.391	2.032	5.414	44.160	49.574

5.3.2 - Solicitare/acordare consiliere etică și principalele probleme care au constituit obiectul acesteia

Consilierea etică se desfășoară în baza solicitării formale adresate consilierului de etică sau la inițiativa sa atunci când din conduita funcționarului public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia.

Solicitările scrise privind activitatea de consiliere etică desfășurată în exercitarea atribuției prevăzute la art. 454 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, se înscriu într-un registru de evidență a activității de consiliere etică, păstrat de consilierul de etică.

Solicitarea scrisă a funcționarului public poate fi înmănată consilierului de etică direct sau transmisă prin e-mail și nu se înregistrează la registratura autorității sau instituției publice.

Solicitarea scrisă de consiliere etică la inițiativa consilierului de etică poate fi înmănată funcționarului public direct sau transmisă prin e-mail și nu se înregistrează la registratura autorității sau instituției publice.

Situația comparativă a numărului de funcționari publici care au adresat solicitări scrise consilierului de etică din cadrul autorității sau instituției publice, raportat la numărul funcționarilor publici din cadrul autorității sau instituției publice cărora consilierul de etică le-a transmis solicitări scrise pentru consiliere etică, la inițiativa acestuia, atunci când din conduita funcționarului public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia,

defalcat pe categorii de funcționari publici de conducere și înalți funcționari publici, respectiv funcționari publici de execuție se regăsește în tabelul de mai-jos :

Instituții/ autorități publice	Nr. funcționari publici care au adresat solicitări scrise pentru consiliere etică			Nr. funcționari publici care au primit solicitari scrise pentru consiliere etică			Nr. funcționari publici care au beneficiat de consiliere etică		
	Anul 2022			Anul 2022			Anul 2022		
	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere+ înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total
Centrale	1	12	13	2	7	9	5	36	41
Teritoriale	11	28	39	36	72	108	107	550	657
Locale	18	39	57	21	164	133	195	1.159	1.354
Total	30	79	109	59	243	302	307	1.745	2.052

Instituții/ autorități publice	Nr. funcționari publici care au adresat solicitări scrise pentru consiliere etică			Nr. funcționari publici care au primit solicitari scrise pentru consiliere etică			Nr. funcționari publici care au beneficiat de consiliere etică		
	Anul 2023			Anul 2023			Anul 2023		
	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere+ înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total
Centrale	5	10	15	5	12	17	128	295	423
Teritoriale	7	10	17	13	29	42	55	462	517
Locale	17	48	65	28	216	244	95	241	336
Total	29	68	97	46	257	303	278	998	1276

Din interpretarea datelor colectate rezultă că se menține ponderea de 3 ori mai mare a numărului funcționarilor publici cărora le-au fost adresate solicitări scrise pentru consiliere etică, comparativ cu numărul funcționarilor publici care au solicitat consiliere etică.

Raportat la numărul total de funcționari publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice respondente, rata celor care au beneficiat de consiliere etică pe parcursul anului 2023 este de aproximativ 1,13%, în scădere față de anul anterior, când s-a înregistrat o pondere de 2%.

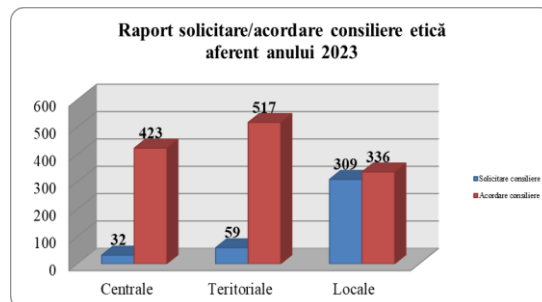
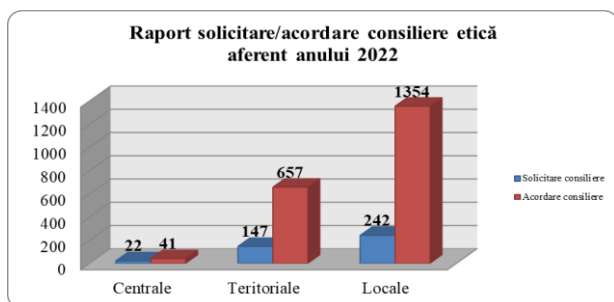
Referitor la nivelul de răspuns al consilierilor de etică față de nivelul de solicitări adresate pentru consilierea etică a funcționarilor publici, situația în anul 2023 se prezintă astfel:

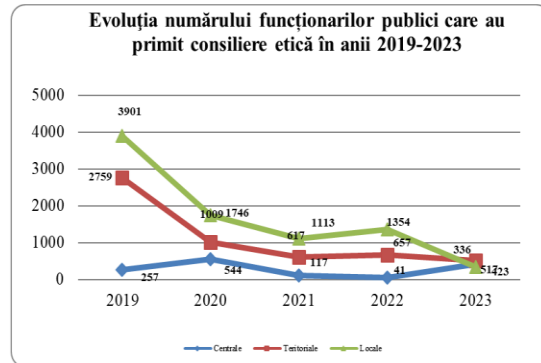
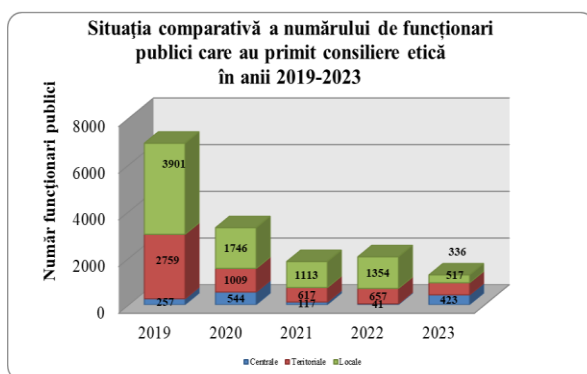
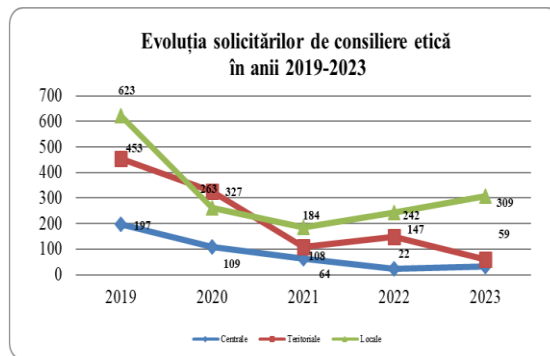
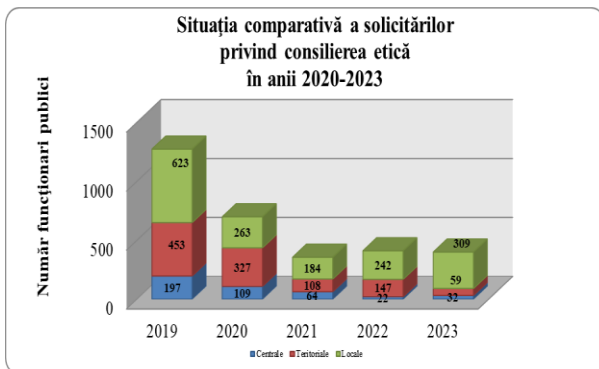
Instituții/ autorități publice	Nr. funcționari publici care au solicitat/li s-a solicitat consiliere etică			Nr. funcționari publici care au primit consiliere etică		
	Anul 2022			Anul 2022		
	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total
Centrale	3	19	22	5	36	41
Teritoriale	47	100	147	107	550	657
Locale	39	203	242	195	1.159	1.354
Total	89	322	411	307	1.745	2.052

Instituții/ autorități publice	Nr. funcționari publici care au solicitat/li s-a solicitat consiliere etică			Nr. funcționari publici care au primit consiliere etică		
	Anul 2023			Anul 2023		
	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total	Conducere + înalți funcționari publici	Execuție	Total
Centrale	10	22	32	128	295	423
Teritoriale	20	39	59	55	462	517
Locale	45	264	309	95	241	336
Total	75	325	400	278	998	1.276

Din informațiile transmise de către autoritățile și instituțiile publice în anul 2023 a rezultat că numărul funcționarilor publici care au primit consiliere etică în acest an a fost de aproximativ 4 ori mai mare decât al celor care au solicitat/li s-a solicitat consiliere etică, ceea ce înseamnă că în cadrul unor autorități și instituții publice, consilierii de etică au apreciat să raporteze la acest indicator și acțiuni de informare în domeniul eticii, care corespund unor atribuții distincte și care se regăsesc la cap. 5.3.1. *Date privind sesiuni de informare în domeniul eticii.*

În comparație cu raportările similare din anul 2022, evoluția solicitărilor de consiliere etică a înregistrat un trend descendent, numărul funcționarilor publici care au solicitat/li s-a solicitat consiliere etică a înregistrat o scădere cu 3%, raportat la un număr de funcționari publici încadrați în instituțiile publice respondente cu 10 procente mai mare.

Activitatea de consiliere etică se desfășoară în cadrul unor ședințe de consiliere etică, pe baza următoarelor criterii minime:

- complexitatea aspectelor care trebuie soluționate pentru adoptarea unei conduite conforme cu normele/standardele de conduită de către funcționarul public;
- identificarea normelor/standardelor de conduită relevante pentru adoptarea unei conduite conforme de către funcționarul public;
- identificarea modalităților de acțiune a funcționarului public pentru respectarea normelor/standardelor de conduită;
- recomandările consilierului de etică cu privire la modalitatea de acțiune a funcționarului public pentru respectarea normelor/standardelor de conduită.

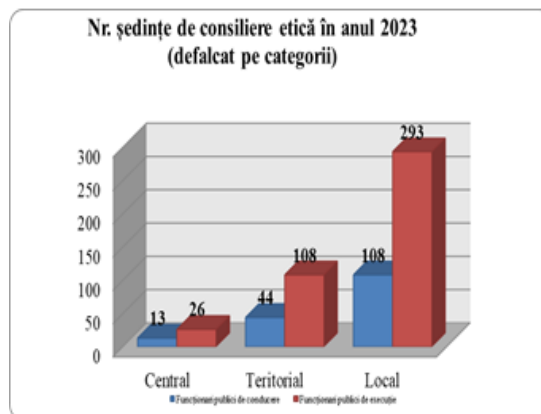
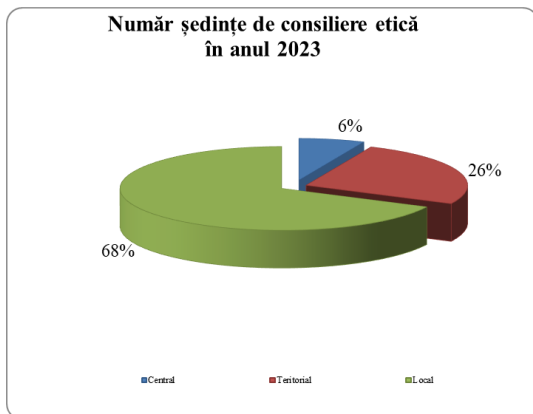
Ședințele de consiliere etică pot avea loc numai în timpul programului de lucru al funcționarului public consiliat. Durata unei ședințe de consiliere etică este de maximum o oră.

Numărul de ședințe de consiliere etică se stabilește de către consilierul de etică pe baza criteriilor minime și se comunică funcționarului public în cadrul primei ședințe de consiliere etică. Dacă funcționarul public consideră că aceste criterii nu pot fi îndeplinite în numărul de ședințe de consiliere etică stabilit de către consilierul de etică, acesta formulează în scris obiecțiile sale motivate, însoțite de propunerea sa, pe care le comunică consilierului de etică până la data desfășurării celei de-a doua ședințe de consiliere etică. În cadrul celei de-a doua ședințe de consiliere etică, consilierul de etică stabilește de comun acord cu funcționarul public numărul ședințelor de consiliere etică. Dacă nu se ajunge la un acord, prevalează decizia consilierului de etică în ceea ce privește numărul ședințelor de consiliere etică.

Din raportările autorităților și instituțiilor publice respondente a rezultat că pe parcursul anului 2023 s-au desfășurat **592 ședințe de consiliere etică** a funcționarilor publici de conducere și execuție, după cum urmează:

Instituții/ autorități publice	Anul 2023		
	Nr. ședințe de consiliere etică pentru funcționari publici:		
	conducere și înalți funcționari publici	execuție	Total
Centrale	13	26	39
Teritoriale	44	108	152
Locale	108	293	401
Total	165	427	592

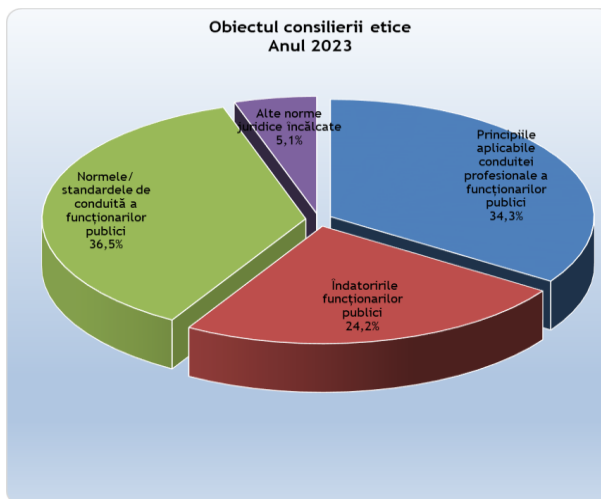
Această analiză este un indicator și pentru numărul total al funcționarilor publici care au beneficiat de consiliere etică care poate fi mai mic sau egal cu numărul ședințelor de consiliere etică, dacă ținem cont de faptul că derularea ședinței de consiliere etică presupune interacțiunea directă dintre consilierul de etică și un singur funcționar public pentru a asigura caracterul confidențial al acesteia, iar raportat la complexitatea aspectelor care trebuie soluționate pentru adoptarea unei conduite conforme, funcționarii publici pot beneficia de una sau mai multe ședințe de consiliere etică.

Ca urmare a sintetizării informațiilor colectate s-a constatat că **autoritățile și instituțiile publice respondente au raportat ca principale probleme care au constituit obiectul solicitării de consiliere etică una dintre categoriile predefinite în aplicația informatică dezvoltată de ANFP.**

Reprezentarea grafică procentuală a principalelor probleme care au constituit obiectul consilierii etice:

Obiectul consilierii etice	Anul 2023
	Autorități și instituții publice
Principiile conduitei profesionale a funcționarilor publici	278
Normele/ standardele de conduită a funcționarilor publici	296
Îndatoririle funcționarilor publici	196
Alte norme juridice încălcate	41

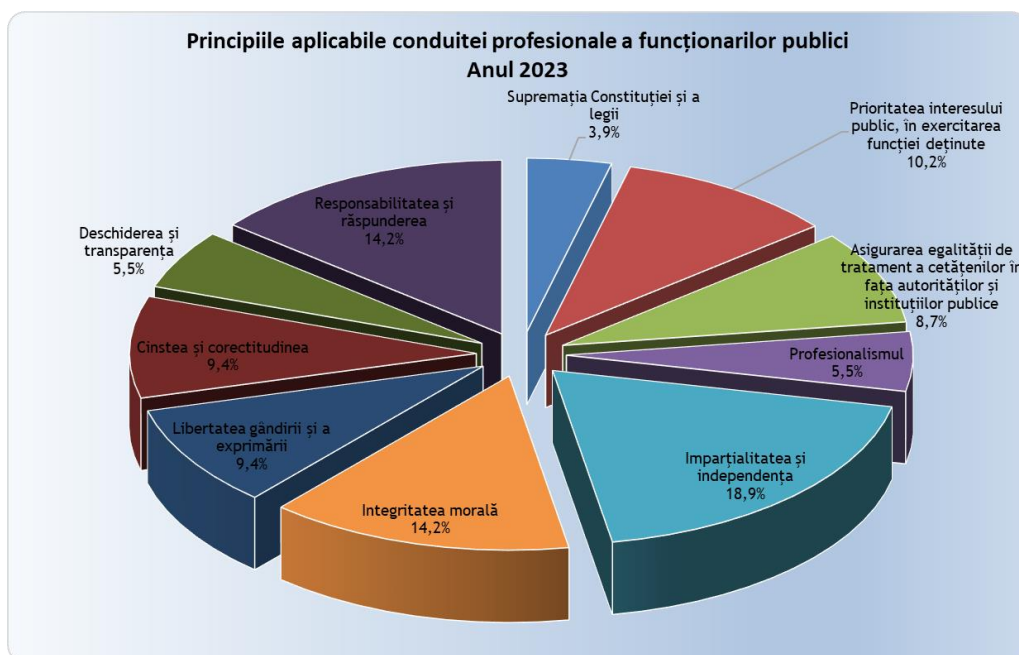
Dintre acestea, cele mai multe solicitări de consiliere etică au vizat principiile aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici, respectiv un număr de **278 autorități și instituții publice**, după cum urmează:

- ❖ supremația Constituției și a legii, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării (3,9%);
- ❖ prioritatea interesului public, în exercitarea funcției deținute (10,2%) ;
- ❖ asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare (8,7%) ;
- ❖ profesionalismul, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate (5,5%) ;
- ❖ imparțialitatea și independența, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute (18,9%) ;
- ❖ integritatea morală, principiu conform căruia persoanelor care ocupă diferite categorii de funcții le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție (14,2%);
- ❖ libertatea gândirii și a exprimării, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri (9,4%);
- ❖ cinstea și corectitudinea, principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință (9,4%);
- ❖ deschiderea și transparența, principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor (5,5%);

- ❖ responsabilitatea și răspunderea, principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător (14,2%).

Reprezentarea grafică procentuală a autorităților și instituțiilor publice respondente pentru care obiectul consilierii etice a fost cu privire la respectarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici:

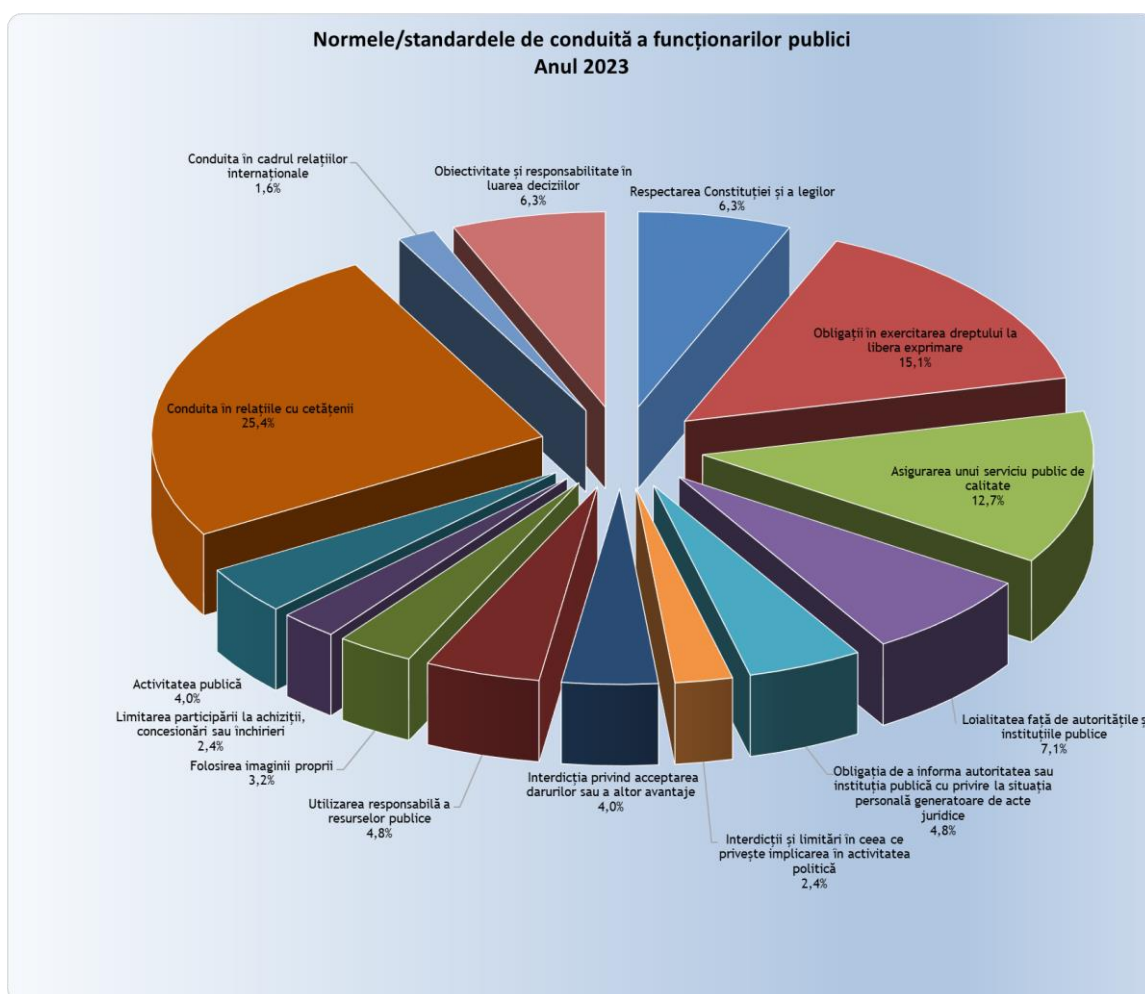

Pentru un număr de **296 autorități și instituții publice** din totalul celor respondente, principalele probleme care au constituit obiectul consilierii etice s-au axat pe nerespectarea normelor/standardele de conduită a funcționarilor publici, prevăzute la art. 430, art. 432 - 436, art. 440, art. 441, art. 443, art. 444 și art. 446 - 449 din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, acele reguli referitoare la adoptarea unui anumit comportament al funcționarului public în exercitarea atribuțiilor de serviciu în relație cu alți funcționari publici, autorități/instituții publice sau beneficiari ai serviciului public, care se referă la:

- ❖ Respectarea Constituției și a legilor (6,3%);
- ❖ Obligații în exercitarea dreptului la libera exprimare (15,1%);
- ❖ Asigurarea unui serviciu public de calitate (12,7%);
- ❖ Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice (7,1%);
- ❖ Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice (4,8%);
- ❖ Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică (2,4%);
- ❖ Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje (4%);
- ❖ Utilizarea responsabilă a resurselor publice (4,8%);
- ❖ Folosirea imaginii proprii (3,2%);

- ❖ Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri (2,4%);
- ❖ Activitatea publică (4%);
- ❖ Conduita în relațiile cu cetățenii (25,4%);
- ❖ Conduita în cadrul relațiilor internaționale (1,6%);
- ❖ Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor (6,3%).

Reprezentarea grafică procentuală a autorităților și instituțiilor publice respondente pentru care obiectul consilierii etice a fost cu privire la respectarea normelor/standardelor de conduită profesională a funcționarilor publici:

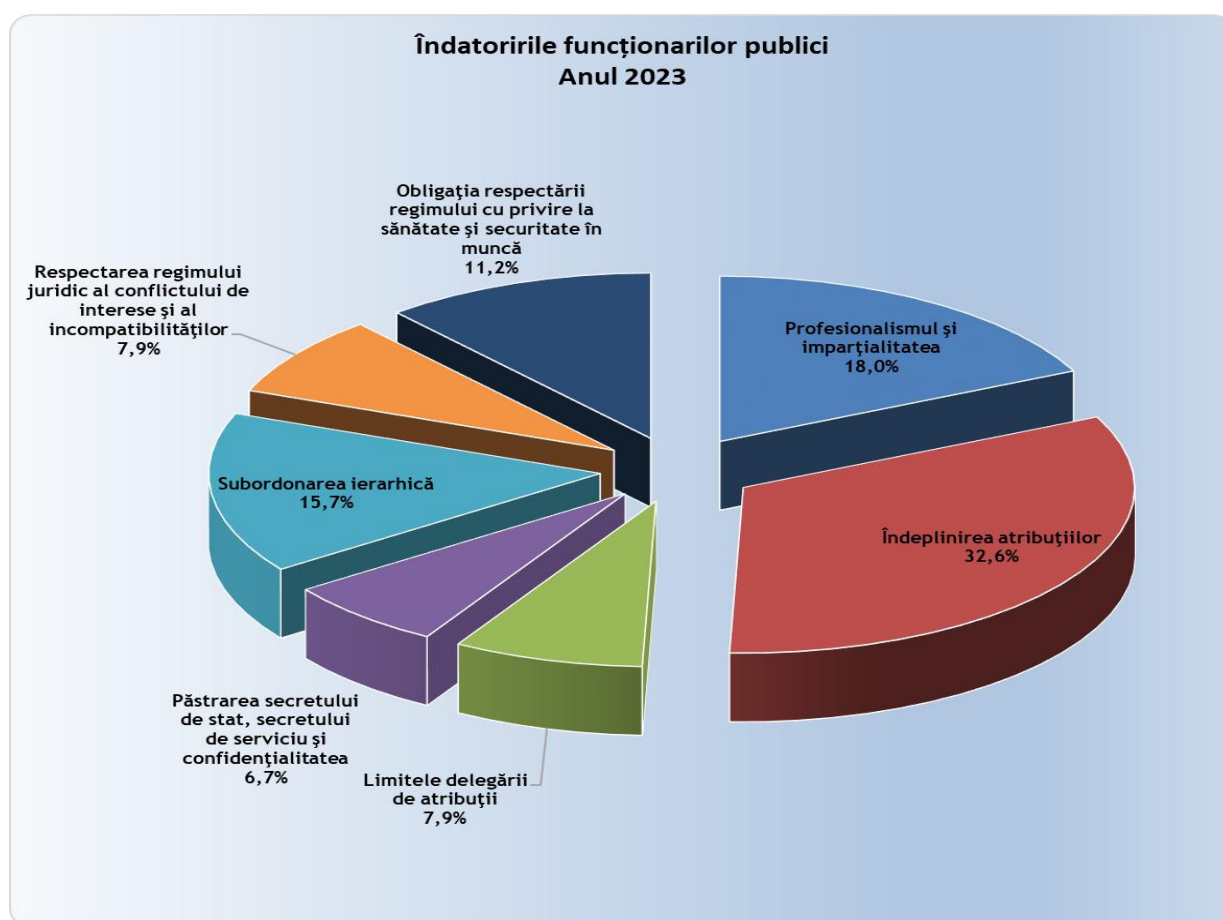

Aspecte cu privire la obligații care vizează persoana funcționarului public, respectiv îndatoririle prevăzute la art. 431, art. 437, art. 438, art. 439, art. 442, art. 445 și art. 450 din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, funcționarilor publici au constituit obiectul consilierii etice pentru un număr de **196 autorități și instituții publice din totalul celor respondente**, cu privire la, respectiv:

- ❖ Profesionalismul și imparțialitatea (18%);
- ❖ Îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (32,6%);
- ❖ Limitele delegării de atribuții (7,9%);

- ❖ Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea (6,7%);
- ❖ Subordonarea ierarhică (15,7%);
- ❖ Respectarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților (7,9%);
- ❖ Obligația respectării regimului cu privire la sănătate și securitate în muncă (11,2%).

Reprezentarea grafică procentuală a autorităților și instituțiilor publice respondente pentru care obiectul consilierii etice a fost cu privire la îndatoririle funcționarilor publici:

Într-o proporție redusă, respectiv un număr de **41 de autorități și instituții publice** din totalul celor respondente, consilierea etică a avut ca obiect alte norme juridice încălcate față de cele menționate, fără a fi indicate alte prevederi legale încălcate de funcționarii publici, pentru a se putea realiza o analiză calitativă a aspectelor semnalate consilierilor de etică.

Analiza valorilor procentuale indică faptul că principalele **probleme** care au constituit obiectul **consilierii etice** în anul 2023 au vizat **imparțialitatea și independența**, ca principii ce guvernează conduita profesională a funcționarilor publici, **conduita în relațiile cu**

cetățenii ca normă de conduită cel mai frecvent încălcată și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ca îndatorire a funcționarilor publici.

5.3.3 - Aspecte identificate de către consilierul de etică din cadrul autorității sau instituției publice care pot constitui o faptă penală sesizate organelor de urmărire penală

Pentru anul 2023 au fost raportate 2 cazuri în care aspectele identificate de consilierii de etică au fost apreciate ca posibile fapte penale, cu referire la încălcarea principiului corectitudinii în exercitarea atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici respectivi acționând în interes propriu, fapt ce a atras sesizarea organelor de urmărire penală.

5.4 - Cauzele principale ale nerespectării normelor de conduită și principalele consecințe întâlnite

Din datele colectate în perioada de raportare, principalele cauze semnalate ale nerespectării normelor de conduită au fost următoarele:

- ❖ disfuncționalități de management la nivelul instituției publice;
- ❖ comunicare insuficientă la nivelul compartimentului (superiori - subordonați);
- ❖ mediu de lucru tensionat;
- ❖ activități de formare profesională și îndrumare metodologică realizate insuficient, fără aplicabilitate în activitatea de zi cu zi;
- ❖ absența la sesiunile de informare;
- ❖ lipsa de interes față de informațiile prezentate funcționarilor publici;
- ❖ acordarea unei importanțe scăzute acestui subiect;
- ❖ nerespectarea subordonării ierarhice;
- ❖ gestionarea defectuoasă a relațiilor cu colegii, folosirea unui limbaj neadecvat, ton ridicat în situații conflictuale;
- ❖ interpretarea eronată a comportamentului altor colegi;
- ❖ tratament discreționar al funcționarilor publici de conducere cu privire la dezvoltarea carierei profesionale a personalului din subordine;
- ❖ cunoașterea insuficientă și aplicarea necorespunzătoare a legislației, a principiilor și normelor de conduită și a procedurilor interne;
- ❖ neconștientizarea efectelor ce pot apărea prin abateri de la normele de conduită;
- ❖ depășirea atribuțiilor corespunzătoare fișei postului;
- ❖ fișa postului încărcată cu atribuții;
- ❖ ineficienta popularizare a codului de conduită adoptat la nivelul autorității publice;
- ❖ suprasolicitarea din lipsa de personal;
- ❖ neadaptarea la unele situații de stres prelungit;
- ❖ încălcarea legislației cu privire la prevenirea și combaterea efectelor consumului de produse din tutun;
- ❖ lipsa unei proceduri operaționale cu privire la o activitate a unei structuri din cadrul instituției publice;
- ❖ temperamentul funcționarului public;
- ❖ probleme personale;
- ❖ necunoașterea sau desconsiderarea valorilor etice;

- ❖ neconștientizarea îndatoririlor ce le revin funcționarilor publici și a normelor de conduită profesională;
- ❖ aplicarea greșită a normelor legale;
- ❖ întâzieri repetate la program, absențe nemotivate, ieșiri nemotivate.

Dintre **consecințele** nerespectării normelor de conduită ale funcționarilor publici care au fost cel mai des menționate pentru anul 2023, enumerăm:

- ❖ posibilitatea sesizării comisiei de disciplină;
- ❖ generarea de situații tensionate la locul de muncă;
- ❖ afectarea imaginii instituției publice prin apariția în presă a unor articole defăimătoare;
- ❖ climat de lucru neproductiv, stresant;
- ❖ aplicarea de sancțiuni disciplinare;
- ❖ alocarea de sarcini complexe pentru posturi de niveluri inferioare;
- ❖ destituirea din funcția publică;
- ❖ formularea de reclamații de către beneficiari ai serviciilor publice în raport cu activitatea funcționarilor publici.

5.5 - Măsurile propuse de consilierul de etică pentru înlăturarea cauzelor, riscurilor și vulnerabilităților care se manifestă în activitatea funcționarilor publici

În exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, consilierii de etică elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici din cadrul autorităților sau instituțiilor publice și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducătorului autorității sau instituției publice, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților.

Conform datelor colectate de la autoritățile și instituțiile publice, în cursul anului 2023, au fost raportate de către 96 de consilieri de etică ca fiind realizate analize cu privire la cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici, fiind evidențiate ca principale **măsurile propuse următoarele** :

- ❖ revizuirea și diseminarea codului de conduită precum și a materialelor privind consilierea etică;
 - ❖ aprofundarea principiilor și a normelor de conduită de către toți funcționarii publici;
 - ❖ promovarea mijloacelor de acces la codul de conduită și adoptat în cadrul instituției publice;
 - ❖ informări periodice privind etica și integritatea, conflictul de interese, normele de conduită, egalitatea de șanse și cadrul relațiilor în exercitarea funcției publice, îndatoririle corespunzătoare funcției publice;
 - ❖ aducerea la cunoștința personalului, la angajare a codului de conduită adoptat la nivelul instituției publice;
 - ❖ monitorizarea continuă a modului de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită ale personalului din cadrul instituției publice;

- ❖ îmbunătățirea calității serviciilor oferite cetățenilor;
- ❖ instruirea permanentă a angajaților cu atribuții în domeniile specifice;
- ❖ aplicarea procedurilor operaționale și de sistem existente;
- ❖ întocmirea anuală a planului de activități specifice consilierului de etică în cadrul instituției publice;
- ❖ semnarea angajamentelor de confidențialitate și imparțialitate;
- ❖ acțiuni de conștientizare a funcționarilor publici asupra riscurilor încălcării principiilor și a standardelor/normelor de conduită;
- ❖ organizarea de sesiuni de informare a personalului privind respectarea normelor generale de conduită profesională și sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării acestora;
- ❖ studierea comportamentelor, atitudinilor sau vulnerabilităților atât la nivelul funcționarilor publici, cât și la nivelul autorității sau instituției publice, care pot conduce la încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită a funcționarilor publici;
- ❖ respectarea principiului transparenței în activitatea publică;
- ❖ asigurarea mediului de lucru optim, unde este recunoscută și apreciată conduita etică;
- ❖ întâlnire între consilierul de etică și factorii de conducere din cadrul instituției pe tema eticii și conduitei profesionale;
- ❖ redimensionarea atribuțiilor din fișa postului;
- ❖ identificarea domeniilor de activitate sau a activităților cu risc ridicat de expunere la vulnerabilități;
- ❖ facilitarea accesului la informare a persoanelor interesate cu privire la prevederile conținute în codul de conduită;
- ❖ adoptarea unei atitudini conciliante în exprimarea opiniilor astfel încât să nu genereze conflicte;
- ❖ evaluarea riscurilor care pot apărea în activitatea funcționarilor publici din cadrul instituției publice;
- ❖ aplicare chestionar de evaluare a satisfacției beneficiarilor/chestionar online privind etica și integritatea, regimul incompatibilităților și al conflictelor de interese, declarații de avere, pantouflage;
- ❖ înaintarea periodică de informări la nivelul structurilor din cadrul instituției referitoare la însușirea prevederilor legale în materia eticii, conduitei profesionale și integrității;
- ❖ transmiterea de materiale informative privind drepturile și obligațiile funcționarilor publici;
- ❖ recrutare personal;
- ❖ acțiuni de responsabilizare a funcționarilor publici cu privire la obligativitatea respectării legislației specifice, a regulamentelor/procedurilor interne și a codului de etică și conduită profesională adoptat în cadrul instituției publice;
- ❖ sesiuni de instruire în domeniul comunicării;
- ❖ elaborarea și implementarea procedurii privind evaluarea incidentelor de integritate;
- ❖ accentuarea rolului preventiv al consilierii etice și a caracterului confidențial al ședințelor de consiliere etică;
- ❖ actualizarea secțiunii dedicată eticii pe pagina de intranet a instituției;

- ❖ diseminare materiale informative în domeniul eticii, prezentare de broșuri și alte materiale scrise sau video privind spețe din domeniul eticii și integrității profesionale;
- ❖ documentarea prin proceduri a unor reguli bine definite privind controlul documentelor și accesul la resursele entității;
- ❖ asigurarea participării la forme de pregătire profesională cu tematici ce privesc etica și integritatea;
- ❖ organizarea unor programe educaționale pentru manageri în domeniul managementului conflictelor - dezvoltarea capacității de gestionare a conflictelor, leadership - utilizarea stilului de leadership adecvat pentru obținerea de performanțe în instituțiile publice, aplicarea metodelor adecvate pentru motivarea și gestionarea echipelor;
- ❖ crearea unei baze de date cu cele mai frecvente întrebări, ordonate pe tematici, la care contribuabilii să aibă acces;
- ❖ redimensionarea atribuțiilor din fișele de post pentru personalul implicat în supervizare/control, exercitarea permanentă a funcțiilor de verificare și control precum și realizarea de controale interne periodice;
- ❖ transmiterea de materiale privind hărțuirea la locul de muncă;
- ❖ organizarea la nivelul structurilor unde au fost semnalate practici neconforme a unor întâlniri pentru discuții pe marginea valorilor organizaționale, regulamentul intern - comportamentul la locul de muncă și despre practici sau comportamente care nu sunt permise la locul de muncă;
- ❖ încurajarea personalului în sensul comunicării consilierului de etică a abaterilor de la normele de conduită a funcționarilor publici;
- ❖ difuzarea ghidurilor în vederea completării declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese.

5.6 - Practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită a funcționarilor publici

În cadrul activității desfășurate, consilierul de etică are obligația de a semnală practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici.

Pentru perioada aferentă anului 2023 în cadrul a 41 autorități și instituții publice respondente, consilierii de etică au identificat practici/proceduri instituționale care ar putea favoriza încălcarea de către funcționarii publici a principiilor și normelor de conduită, printre care enumerăm:

- ❖ Fișe de post supraîncărcate cauzate de deficitul de personal;
- ❖ Gestionarea documentelor clasificate, acces la informații confidențiale;
- ❖ Lipsa obiectivității în evaluarea funcționarilor publici;
- ❖ Hărțuirea la locul de muncă de către personalul de conducere a personalului din subordine;

- ❖ Desfășurarea de activități remunerate în afara orelor de program care poate conduce la încălcarea de către funcționarul public a regimului conflictelor de interese sau al incompatibilităților;
- ❖ Neacordarea sprijinului de către superiorul ierarhic al consilierului de etică pentru desfășurarea activităților specifice calității de consilier de etică;
- ❖ Lipsa încurajării pentru a participa la sesiunile de informare.

5.7 - Recomandări cu caracter general formulate de către consilierul de etică ca urmare a analizării reclamațiilor formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii

Consilierul de etică analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează **recomandări cu caracter general**, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină.

Pentru anul 2023, au raportat 21 dintre instituțiile publice respondente recomandări cu caracter general formulate de consilierul de etică ca urmare a analizării reclamațiilor formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice, care au vizat aspecte precum:

- ❖ Conștientizarea responsabilităților morale, sociale și profesionale la locul de muncă impuse de funcția publică pe care o dețin funcționarii publici;
- ❖ Exercițarea atribuțiilor conform fișei postului;
- ❖ Respectarea regulamentului de ordine interioară;
- ❖ Respectarea obligației funcționarilor publici de a-și exercita atribuțiile legale fără subiectivism, indiferent de propriile convingeri sau interese;
- ❖ Monitorizarea riscurilor privind nerespectarea normelor de conduită și instruirea personalului privind etica și integritatea;
- ❖ Utilizarea unui limbaj corespunzător în cadrul raporturilor de serviciu ale angajaților, cu respectarea ordinii de drept și bunelor moravuri;
- ❖ Aducerea la cunoștința consilierului de etică a unor aspecte observate care pot fi îmbunătățite prin consiliere etică.

5.8 - Chestionare aplicate cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorităților și instituțiilor publice

Pentru perioada de referință, în exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării normelor de conduită, consilierii de etică au realizat sondaje adresate beneficiarilor direcți ai activității autorităților și instituțiilor publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii/opinia acestora cu privire la calitatea serviciilor oferite.

Astfel, un număr total de 125 autorități și instituții publice au aplicat în anul 2023 chestionare unui număr de 8.691 cetățeni și beneficiari direcți, după cum urmează:

Instituții/autorități publice	Nr. chestionare aplicate de către consilierul de etică	Nr. autorități/instituții publice
Central	312	9
Teritorial	1884	34
Local	6495	82
Total	8.691	125

5.9 - Măsuri adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/ standardelor de conduită

Pentru dezvoltarea și menținerea unui comportament etic de către funcționarii publici este nevoie de susținere permanentă prin măsuri manageriale adecvate.

În cadrul autorităților și instituțiilor publice respondente, principalele măsuri adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită în anul 2023, au fost:

- ❖ Organizarea sesiunilor de informare a funcționarilor publici cu privire la modificările legislative cu implicații în domeniul eticii;
- ❖ Actualizarea codului de conduită;
- ❖ Elaborarea ghidului privind evaluarea și prevenirea incidentelor de integritate;
- ❖ Elaborarea procedurii de sistem privind etica și integritatea;
- ❖ Organizarea la nivelul structurilor unde au fost semnalate practici neconforme a unor întâlniri pentru discuții pe marginea valorilor organizaționale, regulamentul intern, practici sau comportamente care nu sunt permise la locul de muncă;
- ❖ Consilierea etică a funcționarilor publici din cadrul instituției publice privind asigurarea unui serviciu public de calitate;
- ❖ Implementarea sistemului de control intern managerial la nivelul instituțiilor publice;
- ❖ Instruiri periodice și informări interne cu privire la etică și integritate;
- ❖ Elaborare procedură privind managementul riscurilor de corupție;
- ❖ Efectuarea unor informări scrise cu caracter general către întregul personal asupra regulamentelor interne și a normelor de conduită profesională, cu accent pe comportamentul la locul de muncă - mediul de lucru;
- ❖ Actualizarea procedurilor interne;
- ❖ Întâlniri organizate în colaborare cu personalul din cadrul structurii anticorupție din instituția publică;
- ❖ Aplicarea de chestionare cu privire la cunoașterea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici;
- ❖ Asigurarea transparenței la nivel instituțional în ceea ce privește persoanele responsabile cu consilierea etică și rolul acestora în materia prevenirii în domeniul anticorupție;

- ❖ Întocmirea unui document care cuprinde recomandări cu caracter general privind etica și profesionalismul în relația cu publicul pus la dispoziția tuturor angajaților pentru a fi respectat în desfășurarea activității;
- ❖ Diseminarea materialelor realizate de ANFP în domeniul eticii - broșura "Să facem cunoștință cu normele de conduită a funcționarilor publici";
- ❖ Instruirea membrilor comisiei de monitorizare cu privire la implementarea Sistemului de control intern managerial.

Capitolul 6 - Analiza și rezultatul procesului de raportare

6.1 - Relevanța raportării pentru Anexa nr. 1

Relevanța raportării este măsurată de ANFP utilizând următorii indicatori:

(1) *Gradul de respondență*

- numărul autorităților și instituțiilor publice care au transmis rapoarte/numărul total de autorități și instituții publice la nivel național

(2) *Gradul de relevanță a raportării*

- numărul funcționarilor publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice care au transmis rapoarte/numărul total al funcționarilor publici la nivel național

Analiza acestor 2 indicatori a fost realizată:

(1) prin raportare la un număr total de **4.384** de autorități și instituții publice existent la data de 31.12.2023 în portalul de management al funcțiilor publice și al funcționarilor publici, gestionat de ANFP și la un număr de 1.598 autorități și instituții publice respondente;

(2) prin raportare la un număr total de 139.701 de funcționari publici existent la data de 31.12.2023 în portalul de management al funcțiilor publice și al funcționarilor publici, gestionat de ANFP și la un număr de 112.482 de funcționari publici declarați ca fiind încadrați¹ de către autoritățile și instituțiile publice care au completat și transmis Anexa 1;

6.1.1 – Gradul de respondență pentru Anexa nr. 1

Așa cum am menționat anterior, **gradul de respondență** se calculează după următoarea formulă: $\text{nr. autorități și instituții publice respondente} / \text{nr. total autorități și instituții publice la nivel național} * 100$.

¹ Conform întrebării nr. 4: Nr. de funcționari publici încadrați în autoritatea/ instituția publică. Semnificația acestui indicator, conform instrucțiunii de completare, este următoarea: numărul total de funcționari publici încadrați în autoritatea/instituția publică la finalul anului pentru care se realizează raportarea, pe baza datelor și informațiilor comunicate de compartimentul de specialitate.

Prin urmare, raportat la numărul de autorități și instituții publice care au transmis raportări valide pentru Anexa nr. 1, **gradul de respondență** (asociat gradului de conformare instituțională) **este de 36,5 %** (36,1% în anul anterior de raportare).

	Raportări cu privire la implementarea principiilor și a standardelor de conduită în cadrul autorităților și instituțiilor publice (Anexa nr. 1) transmise de:			
	Administrația publică centrală	Administrația publică locală	Servicii publice teritoriale	Total
Anul 2020	68	848	515	1.431
Anul 2021	69	1.161	582	1.812
Anul 2022	75	952	541	1.568
Anul 2023	81	941	576	1.598

6.1.2 - Gradul de relevanță a raportării pentru Anexa nr. 1

Așa cum am menționat anterior, **gradul de relevanță a raportării** reprezintă *nivelul de acoperire* a funcționarilor publici pentru care s-a realizat raportarea și se calculează după următoarea formulă: nr. funcționari publici încadrați în autorități și instituții publice respondente * 100 / nr. total funcționari publici încadrați la nivel național.

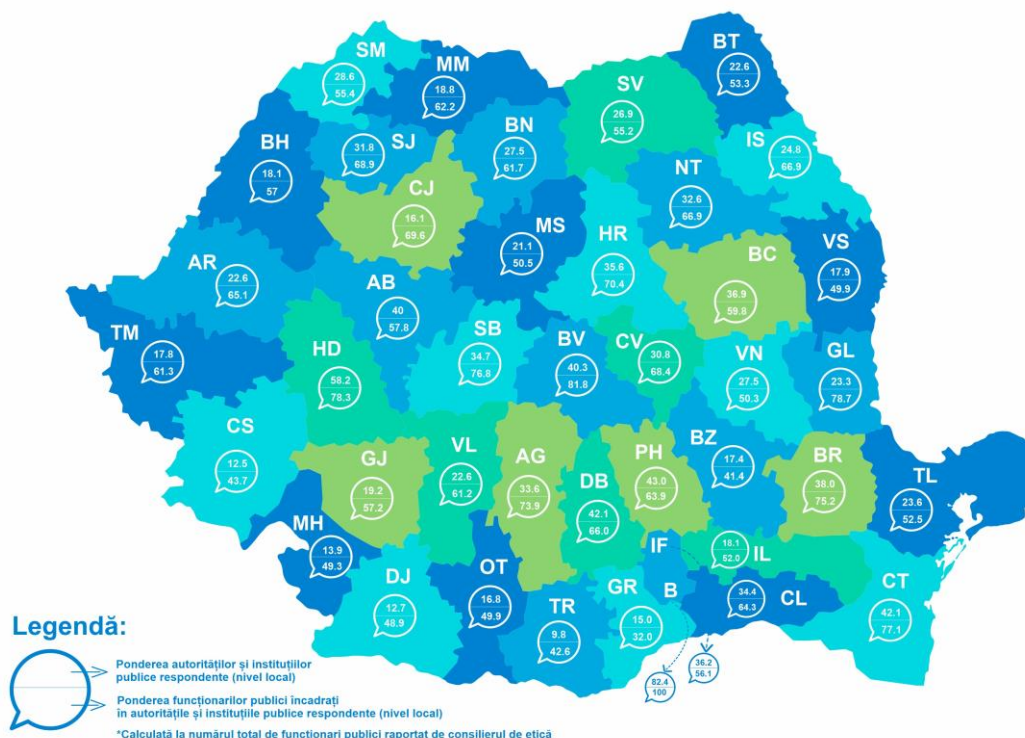
Prin urmare, raportat la numărul de funcționari publici încadrați² în autorități și instituții publice care au transmis raportări valide pentru Anexa nr. 1, gradul de acoperire este de **80,5%**, în creștere cu aproape 7% (73,6% în anul anterior de raportare).

² Se referă la numărul total de funcționari publici încadrați în autoritatea/instituția publică la finalul anului pentru care se realizează raportarea, pe baza datelor și informațiilor comunicate de compartimentul de specialitate.

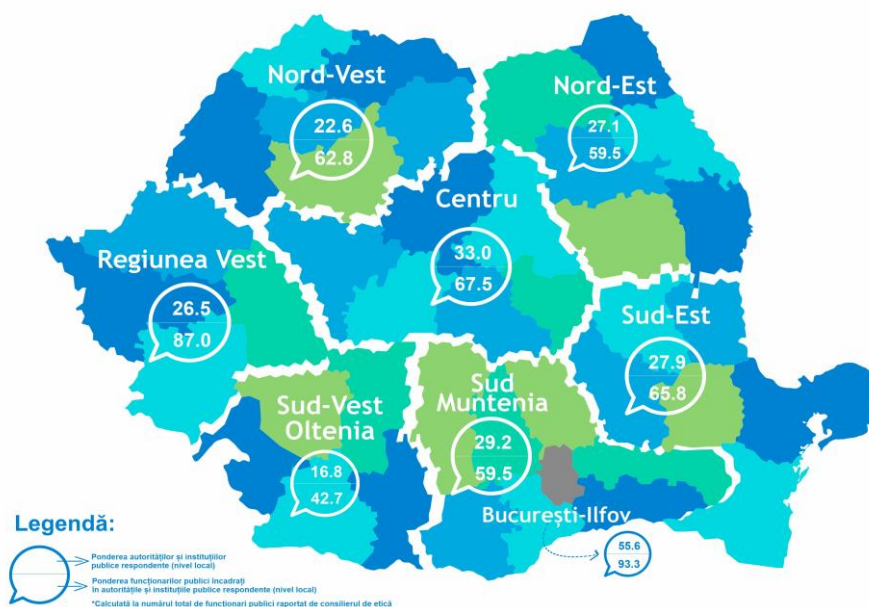
Anul	Raportări cu privire la implementarea principiilor și a standardelor de conduită în cadrul autorităților și instituțiilor publice (Anexa nr. 1) transmise de:			
	Funcționari publici administrația centrală	Funcționari publici administrația locală	Funcționari publici servicii publice teritoriale	Total
2020	17.815	47.295	40.800	105.910
2021	15.151	49.417	41.486	106.054
2022	19.296	45.633	37.602	102.531
2023	22.912	49.258	40.312	112.482

Harta 1 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel județean pentru administrația publică locală (Anexa nr. 1)

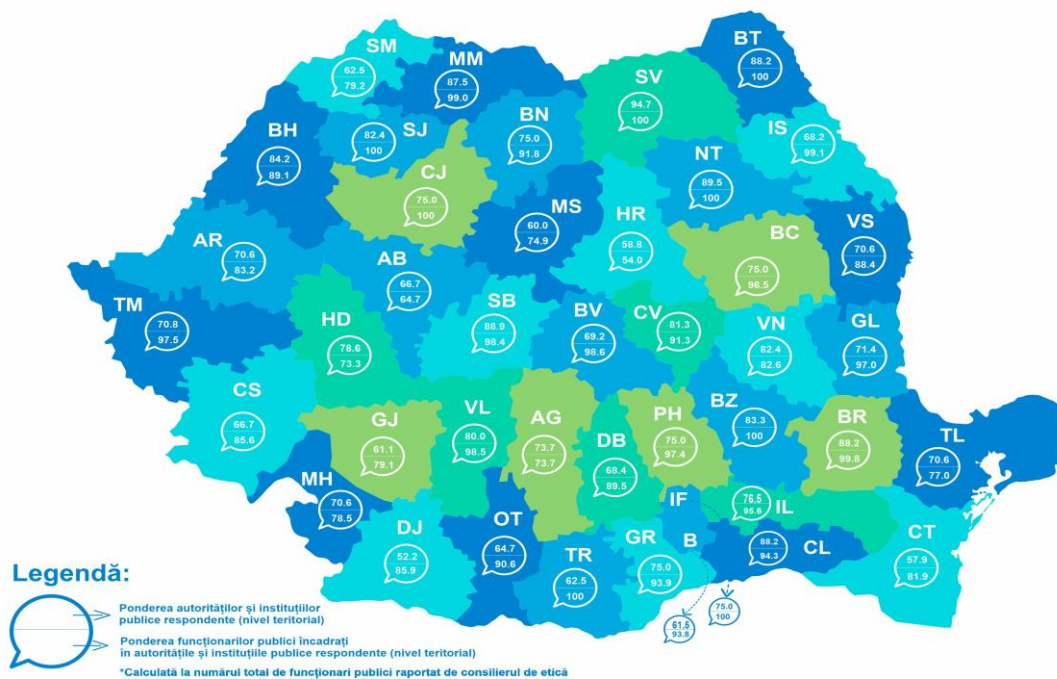

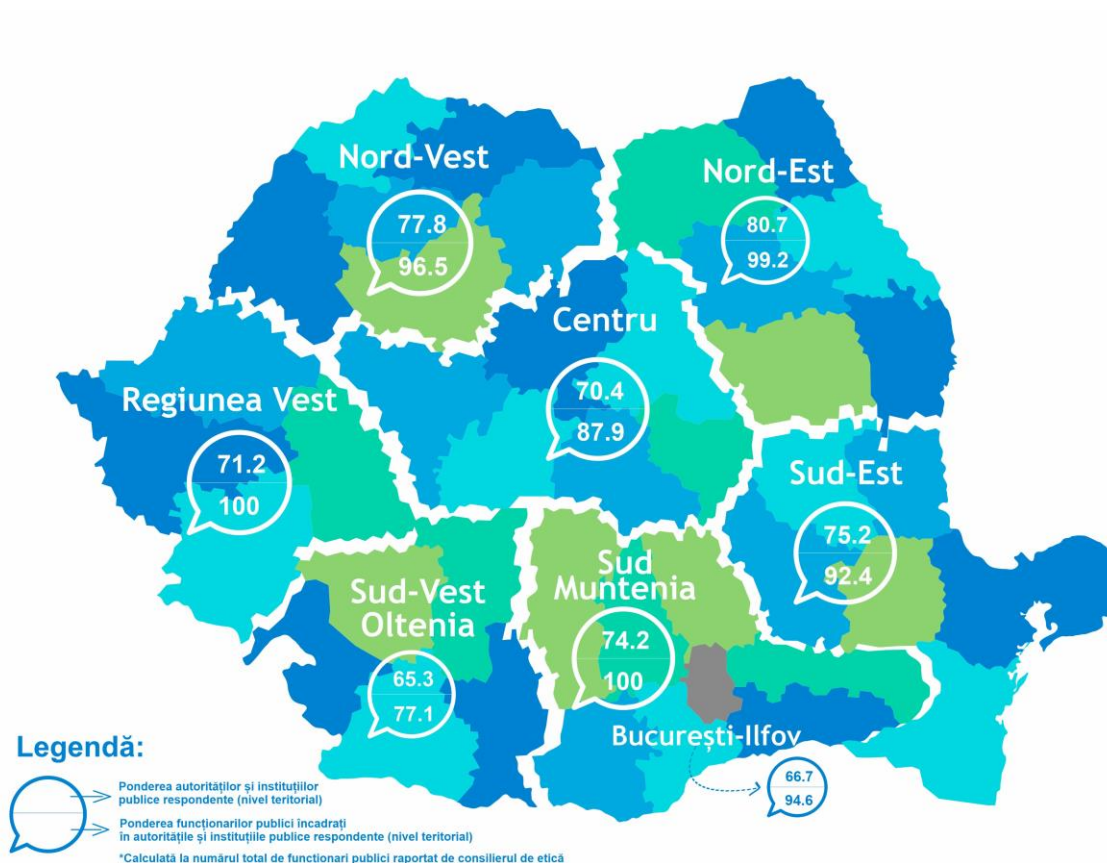
Harta 2 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel regional pentru administrația publică locală (Anexa nr. 1)

Harta 3 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel județean pentru administrația publică teritorială (Anexa nr. 1)

Harta 4 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel regional pentru administrația publică teritorială (Anexa nr. 1)

Legendă:

Valori - exprimate în procente (%)

prima valoare = grad de respondență / conformare instituțională	nr. autorități și instituții publice respondente*100/ nr. total autorități și instituții publice la nivel național;
a doua valoare = grad de relevanță/de acoperire a raportării	nr. funcționari publici încadrați în autorități și instituții publice respondente * 100/ nr. total funcționari publici încadrați la nivel național

Per ansamblu, în profil județean, gradul de conformare instituțională este de 26,9%, iar gradul de acoperire este de 65,4%.

Per ansamblu, în cazul structurilor teritoriale gradul de conformare instituțională este de 73,5%, iar gradul de acoperire este de 94,8%.

Reprezentarea gradului de relevanță a raportării la nivelul administrației publice centrale nu a fost realizată deoarece acestea sunt concentrate aproape exclusiv în municipiul București, respectiv în regiunea București-Ilfov. Oricum, ponderea funcționarilor publici încadrați în instituțiile și autoritățile publice centrale care au completat Anexa 1 este mai mare față de populația statistică de referință (funcționarii publici înregistrați în baza de date ANFP), administrația publică centrală fiind cel mai important contributor la atingerea unui grad de acoperire de 80,5%.

Capitolul 7 - Implementarea procedurilor disciplinare

Structura indicatorilor monitorizați se prezintă astfel:

7.1 - Capacitatea de sesizare

Capacitatea de sesizare a fost evaluată pe baza următorilor indicatori:

- *Gradul de sesizare*, calculat ca număr de funcționari publici ale căror fapte au fost sesizate comisiilor de disciplină/numărul de funcționari publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice care au raportat;
- *Indicele sesizărilor*, calculat ca număr de sesizări înregistrate privind faptele funcționarilor publici care pot constitui abateri disciplinare/număr de funcționari publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice care au raportat ;
- ✓ *Categoriile de persoane care formulează sesizări*
 - calitatea persoanelor care formulează sesizări;
- ✓ *Motivele sesizărilor*
 - sinteza principalelor motive care au condus la semnalarea unor abateri de conduită ale funcționarilor publici;
- ✓ *Durata cercetării administrative*
 - perioada de timp alocată cercetării administrative.

7.1.1 - Gradul de sesizare

Din analiza raportărilor transmise de către autoritățile și instituțiile publice către ANFP, a rezultat că în anul 2023 au fost soluționate sesizările adresate comisiilor de disciplină din cadrul autorităților și instituțiilor publice, respectiv comisiei de disciplină pentru analizarea faptelor secretarilor generali ai unităților administrativ - teritoriale, respectiv ai secretarilor generali de județ (inclusiv al municipiului București), pentru un număr de **1174 de funcționari publici**, după cum urmează: **241 funcționari publici de conducere**, **63 secretari generali UAT**, **1 secretar general de județ și 869 funcționari publici de execuție**.

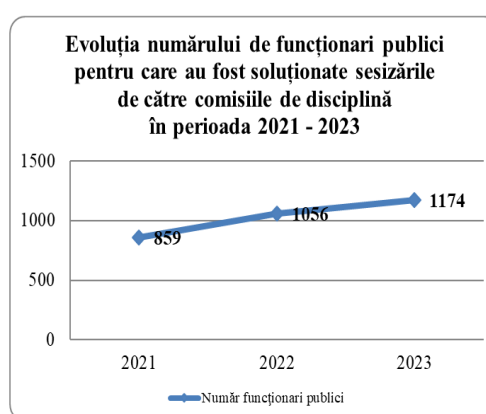
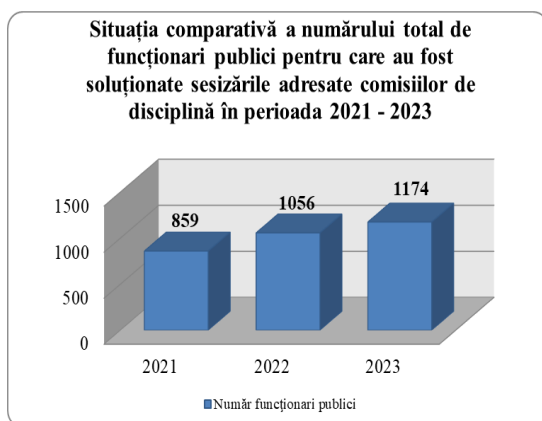

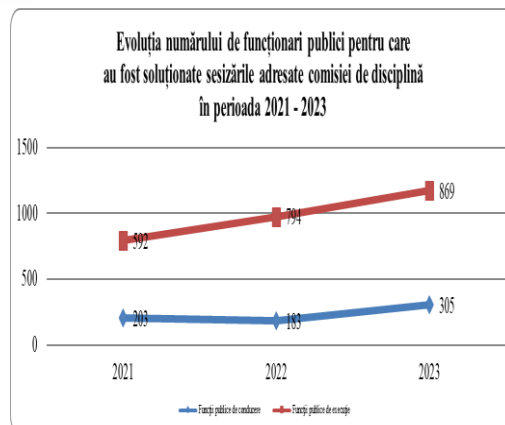
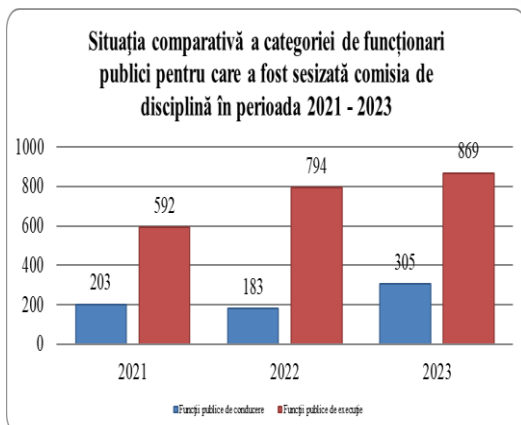
	Nr. funcționari publici pentru care au fost soluționate sesizările înregistrate la comisia de disciplină în anul 2023		Total
	Conducere	Execuție	
Central	80	144	224
Teritorial	72	272	344
Local	89	453	542
Secretar general UAT	63		63
Secretar general de județ	1		1
Înalți funcționari publici	0		0
Total	305	869	1174

Gradul de sesizare pentru anul 2023 este de 1,26 % raportat la numărul total de funcționari publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice care au transmis raportări pentru anul 2023.

Prin comparație cu anul 2022, pentru anul 2023 a fost înregistrată o creștere cu 11% a numărului de funcționari publici pentru care a fost sesizată comisia de disciplină.

Reprezentările grafice următoare evidențiază numărul total de funcționari publici pentru care au fost soluționate sesizările adresate comisiilor de disciplină pentru perioada 2021 - 2023 și evoluția numărului acestora în aceeași perioadă de referință, raportat la categoria funcției publice deținute:

7.1.2 - Indicele sesizărilor

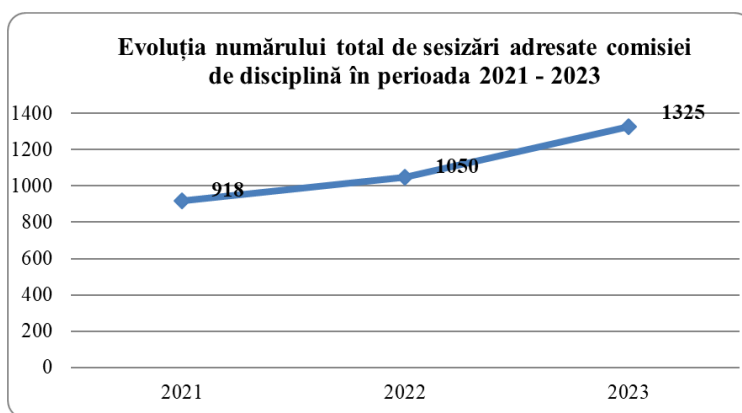
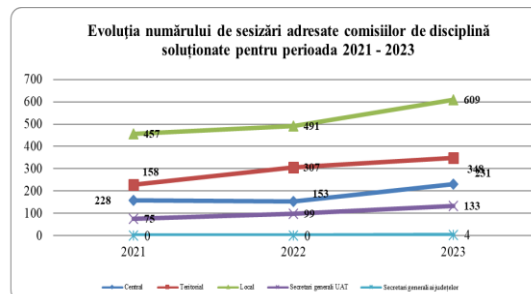
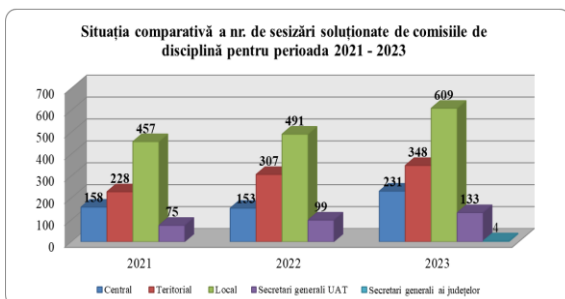
Din datele gestionate de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici a rezultat că în anul 2022 au fost soluționate **1325 sesizări** (398 sesizări înregistrate înainte de anul 2023 și 927 înregistrate în anul 2023) adresate către comisiile de disciplină.

	Nr. sesizări înregistrate la comisia de disciplină soluționate în anul 2023		Total
	Conducere	Execuție	
Central	68	163	231
Teritorial	115	233	348
Local	173	436	609
Secretar general UAT	133		133
Secretar general de județ	4		4
Înalți funcționari publici	0		0
Total	493	832	1325

Indicele sesizărilor pentru anul 2023 este de 1.12%, ceea ce arată faptul că nu există o tendință a persoanelor care formulează sesizări de a le îndrepta împotriva mai multor funcționari publici, percepția acestora față de încălcarea normelor de conduită fiind orientată în majoritatea situațiilor pe asocierea responsabilității individuale a funcționarilor publici în cauză, și nu către grupuri de funcționari publici.

În prezentările grafice de mai jos este evidențiat numărul de sesizări înregistrate privind faptele funcționarilor publici adresate la comisia de disciplină pentru perioada 2021 - 2023 și evoluția numărului acestora în perioada de referință:

7.1.3 - Categoriile de persoane care formulează sesizări

Sesizarea comisiei de disciplină este unicul act care poate declanșa procedura disciplinară, reprezentând în același timp actul de învestire a comisiei de disciplină cu autoritatea și competența legală desfășurării procedurii disciplinare.

Indicatorul prezintă în ce proporție categoriile prestabilite de persoane formulează sesizări la comisiile de disciplină.

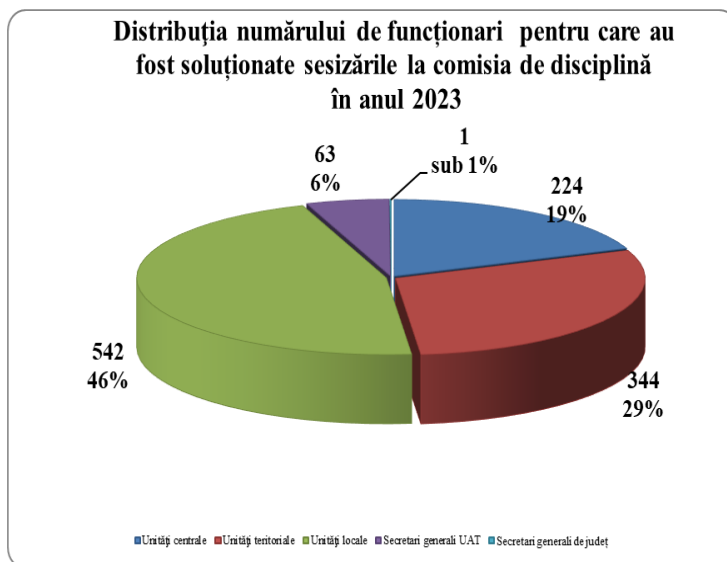
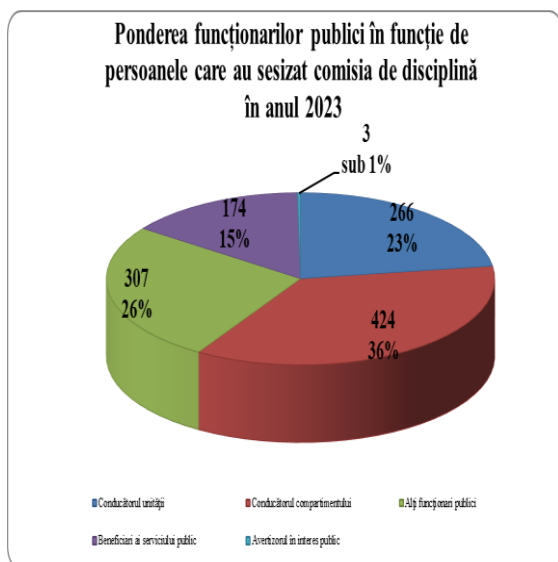
Autorități și instituții publice	Număr de funcționari publici împotriva cărora au fost formulate sesizări în anul 2023 de către:					
	Conducător autoritate/instituție publică	Conducător compartiment	Alți funcționari publici	Cetățeni și alți beneficiari ai serviciului public	Avertizorul în interes public	Total
Centrale	68	72	66	18	0	224
Teritoriale	106	91	92	53	2	344
Locale	73	261	126	81	1	542
Secretari generali UAT	19	0	23	21	0	63
Secretari generali ai județelor	0	0	0	1	0	1
Total	266	424	307	174	3	1174

Din studiul repartizării sesizărilor pe categorii de persoane care formulează sesizări observăm că 15% pornesc de la beneficiarii serviciului public, cele mai multe fiind generate de șefii ierarhici direcți ai funcționarilor publici - 36% și mai puțin de conducătorii instituțiilor în care sunt încadrați (23%) sau de colegi (26%).

În ce privește sesizările formulate de persoane care se constituie ca avertizor de integritate, se constată un nivel scăzut, sub 1%.

Reprezentarea grafică a ponderii funcționarilor publici ale căror fapte au fost sesizate la comisia de disciplină, raportat la categoria din care fac parte:

7.1.4 - Obiectul sesizărilor

Sintetizând informațiile colectate în perioada de raportare se constată că un număr de 271 de autorități și instituții publice au raportat ca motive ale sesizărilor adresate comisiei de disciplină una sau mai multe dintre faptele care constituie abaterile disciplinare prevăzute la art. 492 alin. (2) din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor (în procent de 13%);
- neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor (în procent de 15%);
- absența nemotivată de la serviciu (în procent de 11%);
- nerespectarea programului de lucru (în procent de 10%);
- intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal (în procent de 3%);
- nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor cu acest caracter (în procent de 4%);
- manifestări care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice în care funcționarul public își desfășoară activitatea (în procent de 14%);

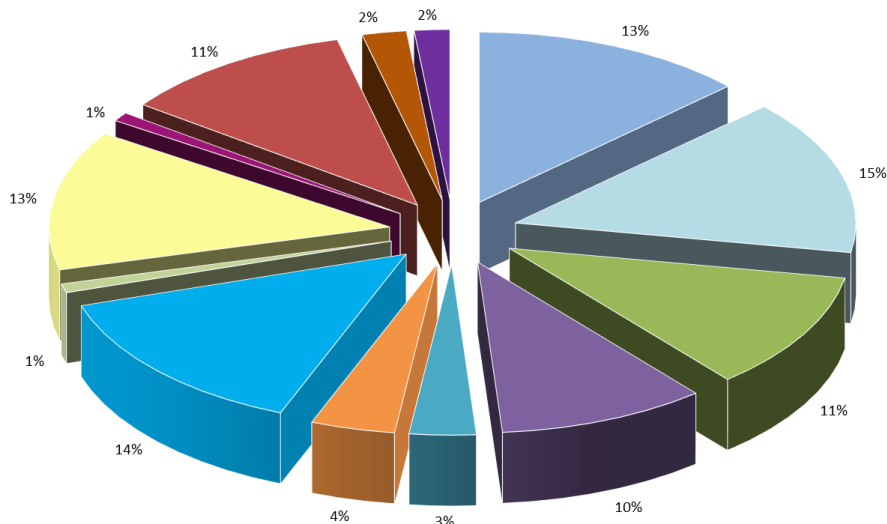
- desfășurarea în timpul programului de lucru a unor activități cu caracter politic (în procent 1%);
- refuzul nemotivat de a îndeplini atribuțiile de serviciu (în procent de 13%);
- refuzul nemotivat de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, conform prevederilor legale (în procent de 1%);
- încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri și interdicții stabilite prin lege pentru funcționarii publici, altele decât cele referitoare la conflicte de interese și incompatibilități (în procent de 11%);
- încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilități dacă funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestora într-un termen de 15 zile calendaristice de la data intervenirii cazului de incompatibilitate (în procent de sub 2%);
- încălcarea prevederilor referitoare la conflicte de interese (în procent de sub 2%).

La categoria alte fapte prevăzute ca abateri disciplinare în actele normative din domeniul funcției publice și al funcționarilor publici sau aplicabile acestora au fost menționate într-o proporție semnificativă următoarele:

- nerespectarea legislației cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- consum bauturi alcoolice în timpul programului;
- fapte ale funcționarului public pentru care au fost sesizate organele de competență penală;
- părăsirea instituției fără a înștiința superiorul ierarhic;
- nerespectarea reglementărilor cu privire la interzicerea fumatului în spații închise de la locul de muncă;
- hărțuirea morală la locul de muncă;
- nerespectarea procedurilor interne de lucru;
- nerespectarea prevederilor din regulamentul privind organizarea și funcționarea instituției publice și a regulamentul de ordine interioară;
- nerespectarea codului de conduită adoptat în cadrul autorității/instituției publice;
- colaborare defectuoasă cu colegii de birou ;
- nerespectarea prelucrării datelor cu caracter personal;
- hărțuirea la locul de muncă;
- neîntocmirea în termenul legal a evaluărilor performanțelor profesionale ale funcționarilor publici din subordine;
- limitare acces la locul de muncă.

Reprezentarea grafică procentuală a principalelor fapte care au constituit obiectul sesizării comisiilor de disciplină pentru perioada de referință:

Obiectul sesizărilor adresate comisiilor de disciplină și soluționate în anul 2023

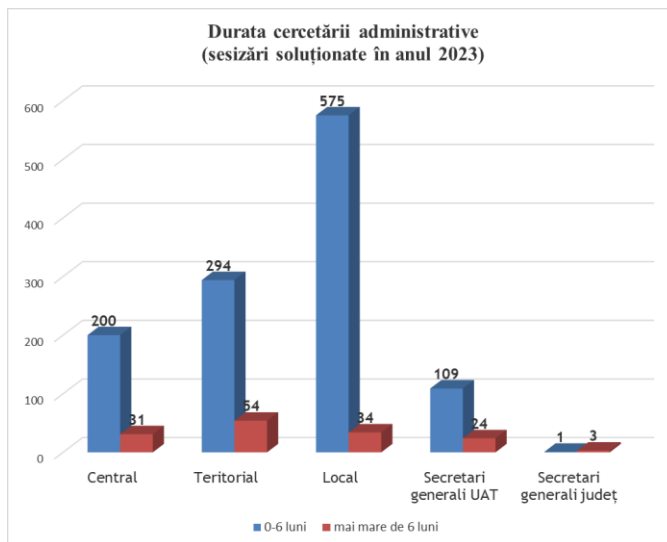
- întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor (13%)
- neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor (15%)
- absența nemotivată de la serviciu (11%)
- nerespectarea programului de lucru (10%)
- intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal (3%)
- nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor cu acest caracter (4%)
- manifestări care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice în care funcționarul public își desfășoară activitatea (14%)
- desfășurarea în timpul programului de lucru a unor activități cu caracter politic (1%)
- refuzul nemotivat de a îndeplini atribuțiile de serviciu (13%)
- refuzul nemotivat de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, conform prevederilor legale (1%)
- încălcarea prevederilor referitoare la îndatoriri și interdicții stabilite prin lege pentru funcționarii publici, altele decât cele referitoare la conflicte de interese și incompatibilități (11%)
- încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilități dacă funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestora într-un termen de 15 zile calendaristice de la data intervenirii cazului de incompatibilitate (2%)
- încălcarea prevederilor referitoare la conflicte de interese (2%)

7.1.5 - Durata cercetării administrative

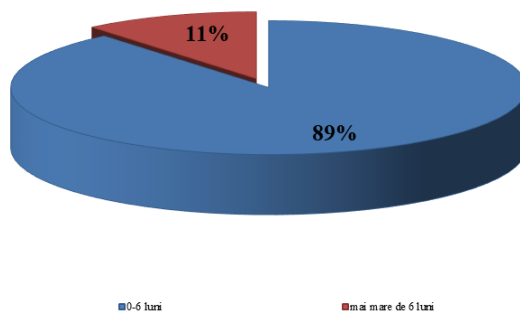
Acest indicator se referă la intervalele de timp necesare pentru efectuarea cercetării administrative.

Pentru anul 2023, din raportările transmise către ANFP a rezultat că durata cercetării administrative se situează în general în termenul legal de până la 6 luni, pentru 11% din totalul sesizărilor adresate comisiilor de disciplină a fost depășit termenul legal de soluționare.

Autorități și instituții publice	Număr de sesizări / Durata cercetării administrative (luni)	
	0 - 6 luni	Termen legal depășit (> 6 luni)
Centrale	200	31
Teritoriale	294	54
Locale	575	34
Secretari generali UAT	109	24
Secretari generali de județ	1	3
TOTAL	1179	146

Ponderea sesizărilor soluționate în 2023 raportat la durata cercetării administrative

7.2 - Finalizarea procedurilor disciplinare

În urma cercetării situațiilor sesizate, comisiile de disciplină întocmesc rapoarte prin care propun sancțiunile disciplinare aplicabile sau, după caz, clasarea sesizărilor.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (5) din Anexa nr. 7 la O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, persoana care are competența legală de numire potrivit legii emite actul administrativ de sancționare disciplinară ca urmare a propunerii formulate de comisia de disciplină.

În vederea evaluării modului în care a avut loc finalizarea procedurii disciplinare, au fost măsurați următorii indicatori:

- ✓ *Propunerile formulate de comisiile de disciplină*
 - numărul clasărilor sau al sancțiunilor disciplinare propuse de comisia de disciplină;
- ✓ *Norme juridice încălcate*
 - sintetizarea principalelor obligațiilor neîndeplinite de funcționarii publici;
- ✓ *Gradul de sancționare*
 - numărul sancțiunilor disciplinare aplicate/numărul total al sancțiunilor disciplinare propuse;
- ✓ *Motivele aplicării unei sancțiuni diferite*
 - sintetizarea motivelor invocate în vederea aplicării unei sancțiuni diferite;
- ✓ *Cazuri în care au fost sesizate organele de cercetare penală*
 - numărul cazurilor în care au fost sesizate organele de cercetare penală;
- ✓ *Soluții ale instanțelor de judecată pronunțate în cazurile contestării actelor administrative de sancționare*
 - numărul hotărârilor instanțelor de judecată/numărul autorităților și instituțiilor publice care au transmis rapoarte validate.

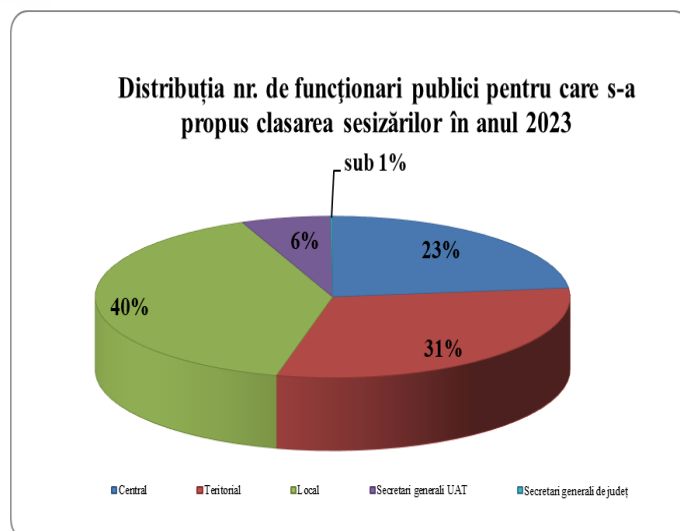
7.2.1 - Numărul de funcționari publici pentru care s-a propus clasarea sesizării

Din situația transmisă către ANFP pentru anul 2023 a rezultat că din totalul de 1325 sesizări adresate în ce privește un număr de 1174 funcționari publici, pentru **723 de funcționari publici sesizările au fost clasate**, reprezentând o proporție de 62% din totalul acestora.

Reprezentarea statistică și grafică a numărului total de funcționari publici pentru care s-au clasat sesizările în anul 2023, raportat la categoria funcției publice ocupate:

Autorități și instituții publice	Numărul de funcționari publici pentru care s-au clasat sesizările în anul 2023
Centrale	168
Teritoriale	221
Locale	289
Secretari generali UAT	44
Secretari generali de județ	1
Total	723

7.2.2 - Propunerile formulate de comisiile de disciplină

În cadrul autorităților și instituțiilor publice se constituie comisii de disciplină având următoarea competență:

a) analizarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare prevăzute la art. 492 alin. (2), cu excepția abaterii disciplinare referitoare la incompatibilități prevăzută la art. 492 alin. (2) lit. l) din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare;

b) propunerea sancțiunii disciplinare aplicabile funcționarilor publici;

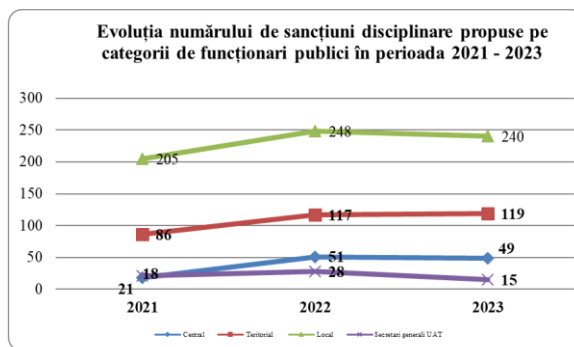
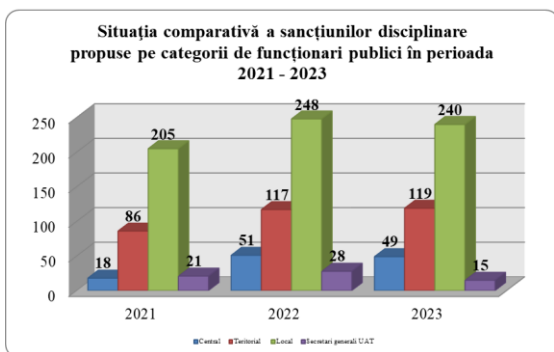
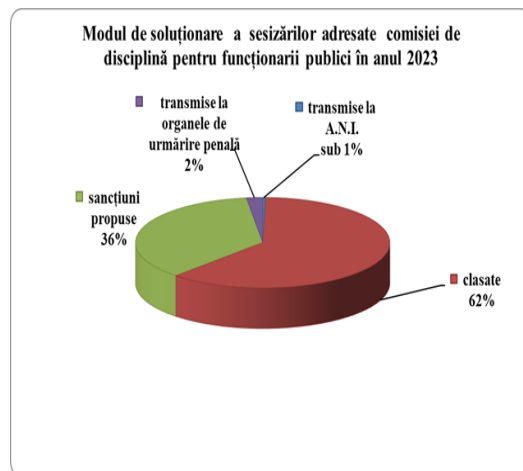
c) sesizarea autorității responsabile de asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale pentru abaterea disciplinară referitoare la incompatibilități prevăzută la art. 492 alin. (2) lit. l) din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, în vederea verificării și soluționării.

În anul 2023 au fost raportate către Agenție ca fiind finalizate un număr de 1325 sesizări adresate comisiei de disciplină în ce privește un număr de 1174 funcționari publici. Dintre acestea, au fost clasate sesizările privind un număr de 723 funcționari publici, s-au formulat pentru 444 funcționari publici propuneri de aplicare a sancțiunilor disciplinare și s-au aplicat 383 sancțiuni disciplinare dintre cele propuse de către comisia de disciplină, în 4 cazuri a fost sesizată Agenția Națională de Integritate, iar în cazul a 14 funcționari publici au fost sesizate organele de urmărire penală.

Situația funcționarilor publici pentru care au fost soluționate sesizările în perioada 2021 - 2023:

Anul	Mod de soluționare a sesizărilor în ce privește funcționarii publici adresate comisiilor de disciplină			
	clasate	sanctiuni disciplinare propuse	transmise la Agenția Națională de Integritate	sesizate organele de urmărire penală
2021	504	330	9	16
2022	594	444	4	14
2023	723	423	4	24

2023	Numărul și tipul sancțiunilor propuse de comisia de disciplină											
	Mustrări scrise		Diminuări salariale cu 5% - 20%		Diminuări salariale cu 10% - 15%		Suspendare drept promovare		Retrogradări		Destituiri	
	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.
Centrale	6	13	1	8	4	2	1	0	4	0	0	10
Teritoriale	6	61	6	33	3	4	0	1	0	1	0	4
Locale	9	102	9	68	4	12	0	1	2	6	11	16
Total	21	176	16	109	11	18	1	2	6	7	11	30
SG UAT	3		4		3		0		0		5	
SG de județ	0		0		0		0		0		0	
Total general	200		129		32		3		13		46	

Prin urmare, în anul 2023 au fost propuse de către comisia de disciplină **423 sancțiuni disciplinare pentru funcționarii publici**, după cum urmează:

- ❖ **mustrări scrise - 200**, 21 pentru funcționarii publici de conducere, 176 pentru funcționari publici de execuție și 3 secretari generali UAT;
- ❖ **diminuarea drepturilor salariale cu 5 - 20% pe o perioadă de până la 3 luni - 129**, 16 pentru funcționari publici de conducere, 109 pentru funcționari publici de execuție și 4 secretari generali UAT;
- ❖ **diminuarea drepturilor salariale cu 10 - 15% pe o perioadă de până la un an - 32**, pentru 11 funcționari publici de conducere, 18 funcționari publici de execuție și 3 secretari generali UAT;
- ❖ **suspendarea dreptului de avansare în gradele de salarizare sau, după caz, de promovare în funcția publică pe o perioadă de la 1 la 3 ani - 3**, pentru 1 funcționar public de conducere și 2 funcționari publici de execuție;
- ❖ **retrogradarea în funcția publică pe o perioadă de până la un an - 13**, pentru 6 funcționari publici de conducere și 7 funcționari publici de execuție;
- ❖ **destituirea din funcția publică - 46**, pentru 11 funcționari publici de conducere, 30 pentru funcționari publici de execuție și 5 secretari generali UAT.

7.2.3 - Norme juridice încălcate

Pe baza raportărilor autorităților și instituțiilor publice, A.N.F.P. a identificat o serie de obligații, încălcate de funcționarii publici, după cum urmează:

- ✓ nerespectarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a principiilor care stau la baza exercitării funcției publice;
- ✓ încălcarea prevederilor legale cu privire la îndatoririle funcționarilor publici și a normelor de conduită care rezultă din aceste îndatoriri;
- ✓ alte norme juridice încălcate:
 - art. 3 alin. (1) din Legea nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare;
 - art. 9 alin. (1) din Legea nr. 252/2003 privind registrul unic de control, cu modificările ulterioare;
 - Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare;
 - O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

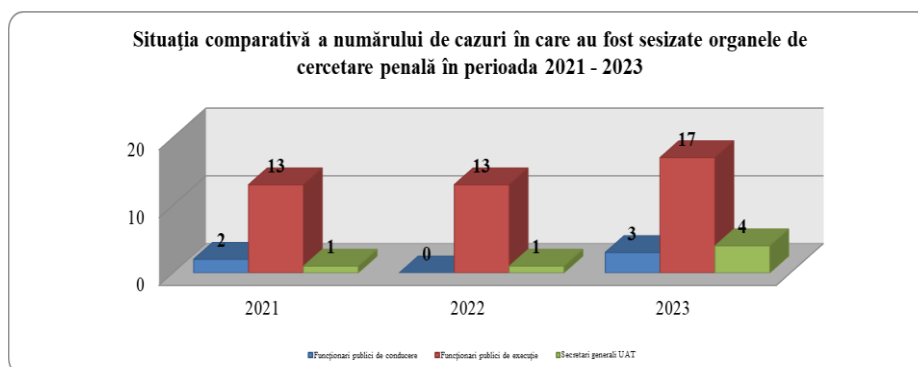
7.2.4 Număr de sesizări ale comisiei de disciplină transmise la Agenția Națională de Integritate

Acest indicator introdus în activitatea de monitorizare cuprinde numărul total al sesizărilor transmise autorității responsabile cu asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale.

Pentru anul 2023 au fost raportate **4 sesizări** care au fost redirecționate spre competență soluționare către Agenția Națională de Integritate.

7.2.5 Cazuri în care au fost sesizate organele de urmărire penală

Pentru anul 2023 au fost raportate **24 cazuri** (3 cazuri pentru funcționari publici de conducere, 17 cazuri pentru funcționari publici de execuție, 4 cazuri pentru secretarii generali UAT) în care faptele au fost sesizate ca infracțiuni sau au existat indicii că faptele săvârșite de funcționarii publici pot angaja răspunderea penală, iar comisia de disciplină a luat măsurile legale ce se impun în vederea sesizării organelor de urmărire penală.

Pentru perioada analizată, autoritățile și instituțiile publice au raportat către ANFP ca fapte sesizate organelor de cercetare penală următoarea infracțiune: conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența alcoolului.

7.2.6 - Gradul de sancționare

Gradul de sancționare reprezintă numărul funcționarilor publici pentru care au fost aplicate sancțiunile disciplinare/numărul total al funcționarilor publici pentru care au fost propuse sancțiunile disciplinare de comisia de disciplină.

În anul 2023 gradul de sancționare a fost de 78%, în scădere față de anul 2022 când s-a înregistrat un procent de 86%.

2023	Numărul și tipul sancțiunilor aplicate funcționarilor publici de persoana care are competența legală de aplicare											
	Mustrări scrise		Diminuări salariale cu 5% - 20%		Diminuări salariale cu 10% - 15%		Suspendare drept promovare		Retrogradări		Destituiri	
	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.	Cond.	Exec.
Centrale	8	10	2	5	4	1	1	0	2	1	0	6
Teritoriale	5	47	6	30	3	4	0	1	0	1	0	4
Locale	3	80	7	57	1	9	0	1	2	6	3	11
Total	16	137	15	92	8	14	1	2	4	8	3	21
S.G. UAT	1		5		2		0		0		1	
S.G. de județ	0		0		0		0		0		0	
Total general	154		112		24		3		12		25	

Au fost aplicate de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică **330 sancțiuni disciplinare pentru funcționarii publici, după cum urmează:**

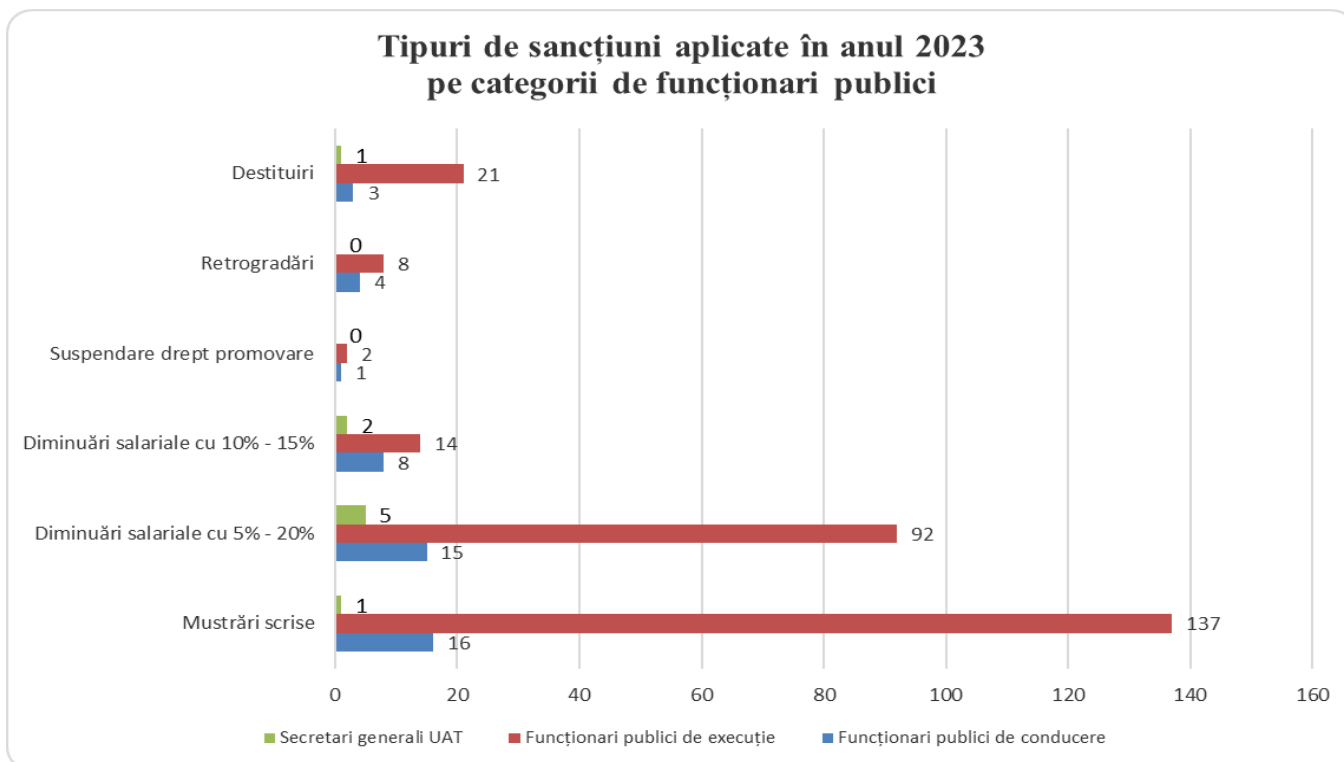
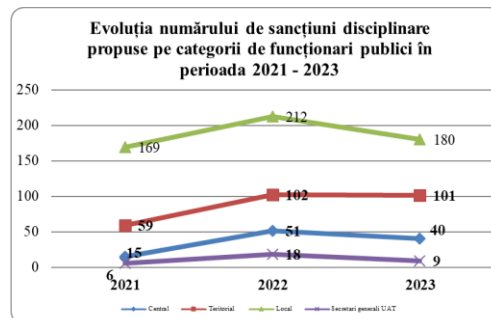
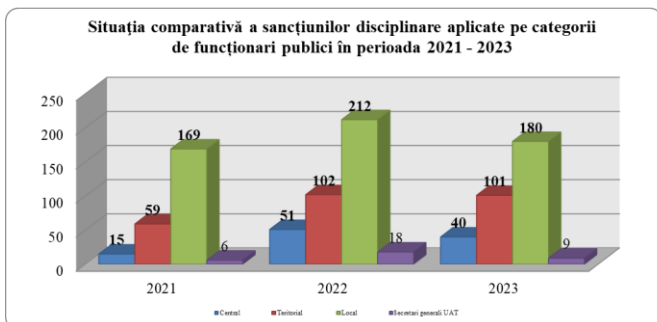
- ❖ **mustrări scrise - 154**, pentru 16 funcționari publici de conducere, 137 funcționari publici de execuție și 1 secretar general UAT;
- ❖ **diminuarea drepturilor salariale cu 5 - 20% pe o perioadă de până la 3 luni - 112**, pentru 15 funcționari publici de conducere, 92 funcționari publici de execuție și 5 secretari generali UAT;
- ❖ **diminuarea drepturilor salariale cu 10 - 15% pe o perioadă de până la un an - 24**, pentru 8 funcționari publici de conducere, 14 funcționari publici de execuție și 2 secretari generali UAT;
- ❖ **suspendarea dreptului de promovare în funcția publică pe o perioadă de la 1 la 3 ani - 3**, pentru 1 funcționar public de conducere și 2 funcționari publici de execuție;
- ❖ **retrogradarea în funcția publică pe o perioadă de până la un an - 12**, pentru 4 funcționar public de conducere și 8 funcționari publici de execuție;
- ❖ **destituirea din funcția publică - 25**, pentru 3 funcționari publici de conducere, 21 pentru funcționari publici de execuție și 1 secretar general UAT.

În concluzie, în anul 2023, **nu au fost aplicate 93 sancțiuni disciplinare** propuse de comisia de disciplină pentru funcționarii publici, reprezentând un procent de 22%, în creștere cu 8 procente față de anul 2022.

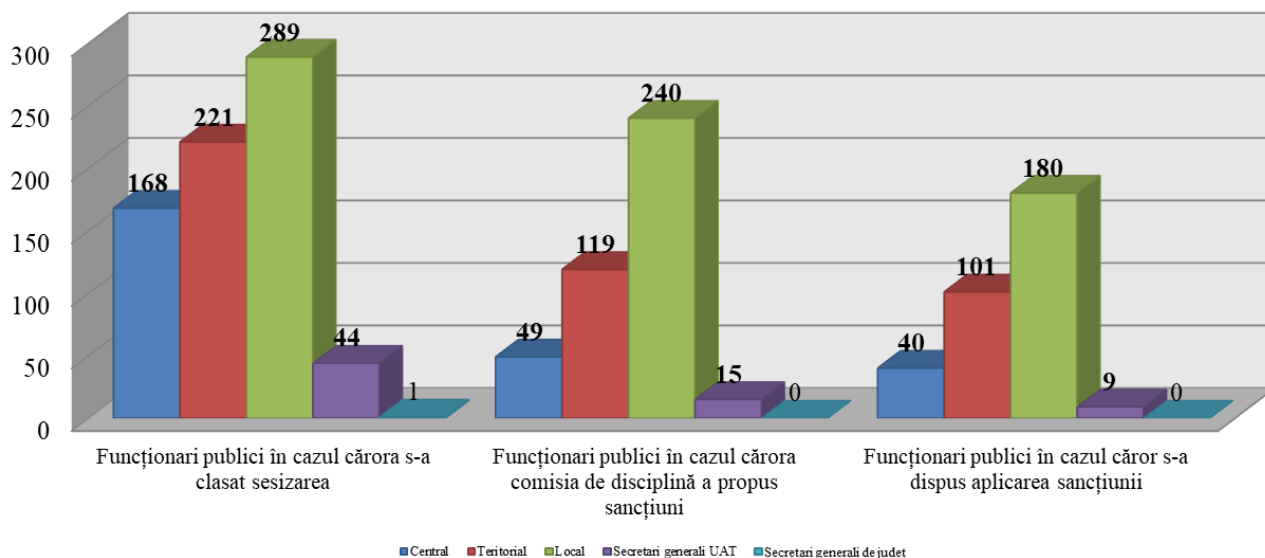
Pentru anul 2023 au fost raportate **78 de cazuri în care a fost aplicată sancțiunea mustrării scrise direct de către conducătorul autorității sau instituției publice**, raportat la prevederile art. 493 alin. (3) din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare și **4 cazuri de destituire directă** din funcția publică de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică în situația de incompatibilitate, constatată și sancționată în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Datele comparative ce privesc sancțiunile propuse de comisia de disciplină și aplicate funcționarilor publici de persoana care are competența legală de aplicare pentru perioada 2021 - 2023, sunt prezentate grafic, după cum urmează:

Sanctiuni clasate/propuse/aplicate funcționarilor publici în anul 2023

Se constată faptul că în cadrul administrației publice centrale au fost aplicate în procent de 82% sancțiunile propuse de comisia de disciplină, în cadrul administrației publice teritoriale în procent de 85%, în cadrul administrației publice locale în procent de 75%.

7.2.7 - Motivele aplicării unei sancțiuni disciplinare diferite sau neaplicării sancțiunilor disciplinare propuse de către comisia de disciplină

Informațiile prezentate cu privire la motivele neaplicării sau aplicării altor sancțiuni disciplinare decât cele propuse de comisia de disciplină au fost:

- nu au fost emise dispozițiile de către ordonatorul principal de credite;
- gravitatea scăzută a faptelor a condus la aplicarea unei sancțiuni mai ușoare;
- depășirea termenului legal de aplicare a sancțiunii disciplinare.

7.2.8 - Cazuri care au prezentat interes pentru opinia publică

A fost raportat un singur caz de interes pentru opinia publică cu referire la posibile încălcări ale normelor legale în ce privește depunerea diligențelor necesare pentru a obține o hotărâre judecătorească favorabilă la instanța de fond, precum și nerespectarea termenului procedural de depunere a recursului, fapt ce a atras decăderea din dreptul procedural și nulitatea actului de procedură făcut peste termen.

7.3 - Decizia organelor de cercetare penală și a instanțelor de judecată

În anul 2023 au fost raportate cazuri în care s-a dispus condamnarea penală prin hotărâre judecătorească definitivă a 24 de funcționari publici. Nu au fost indicate faptele sesizate organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată ca infracțiuni pentru care s-a dispus condamnarea penală, decât într-un singur caz, respectiv încălcarea prevederilor art. 336 alin. (1) din Codul penal - conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe.

7.4 - Soluții ale instanțelor de judecată în cazul contestării actelor administrative de sancționare

În urma colectării datelor transmise de autoritățile și instituțiile publice, în anul 2023 au fost înregistrate 72 situații în care sancțiunile disciplinare au fost contestate în instanță, 62 privind funcționari publici de execuție și un număr de 10 pentru funcționari publici de conducere.

În ceea ce privește hotărârile în care instanțele de judecată s-au pronunțat definitiv în ce privește sancțiunile disciplinare dispuse a fi aplicate, pentru anul 2023 s-au raportat 12 cazuri de menținere a sancțiunii disciplinare inițiale, 1 caz de aplicare a altei sancțiuni disciplinare și 9 cazuri în care instanța de judecată a anulat actul administrativ de sancționare disciplinară.

Capitolul 8 - Analiza și rezultatul procesului de raportare

8.1 - Perioada monitorizată

În conformitate cu normele legale în materie, monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită de către funcționarii publici, precum și monitorizarea implementării procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice s-a realizat centralizat în cadrul unei campanii de colectare a datelor care se desfășoară anual pentru anul anterior raportării, având la bază datele și informațiile transmise de către autoritățile și instituțiile publice din administrația publică centrală, locală și de către serviciile publice deconcentrate, și care a vizat sesizările înregistrate la comisia de disciplină care au fost soluționate în anul pentru care s-a realizat raportarea.

Prin dispozițiile art. 401 alin. (4) lit. i) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, s-a instituit obligația ANFP de a elabora raportul anual privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice pe baza rapoartelor transmise de către consilierii de etică.

În baza informațiilor primite de la autoritățile și instituțiile publice, Agenția Națională a Funcționarilor Publici elaborează anual un raport de monitorizare. Perioada de referință pentru prezentul raport este 1 ianuarie 2023 - 31 decembrie 2023.

8.2 - Relevanța raportării pentru Anexa nr. 2

Relevanța raportării este măsurată de ANFP utilizând următorii indicatori:

(1) Gradul de respondență

- numărul autorităților și instituțiilor publice care au transmis rapoarte care au fost validate/ numărul total de autorități și instituții publice la nivel național;

(2) Gradul de relevanță a raportării

- numărul funcționarilor publici încadrați în autoritățile și instituțiile publice care au transmis rapoarte care au fost validate/numărul total al funcționarilor publici la nivel național.

Analiza acestor indicatori a fost realizată prin raportare la un număr total de 4.340 de autorități și instituții publice și la un număr de 139.401 funcționari publici la nivel național la data de 31.12.2022.

8.2.1 - Gradul de respondență/conformare instituțională pentru Anexa nr. 2

Gradul de respondență pentru Anexa nr. 2 reprezintă gradul de conformare instituțională și se calculează ca număr de autorități și instituții publice care au transmis rapoarte valide*100/ numărul total de autorități și instituții publice la nivel național.

Raportat la numărul de autorități și instituții publice care au transmis raportări valide pentru Anexa nr. 2, **gradul de respondență/conformare instituțională este de 34,2% (34,9% în anul anterior de raportare).**

ANUL	Raportări privind implementarea procedurilor disciplinare (Anexa nr. 2) transmise de:			
	Administrația publică centrală	Administrația publică locală	Servicii publice teritoriale	Total
2021	67	1080	561	1.708
2022	73	912	531	1.516
2023	76	546	879	1.501

8.2.2 - Gradul de relevanță/gradul de acoperire a raportării pentru Anexa nr. 2

Gradul de relevanță a raportării pentru Anexa nr. 2 reprezintă gradul de acoperire de către funcționarii publici pentru care s-a realizat raportarea și se calculează ca număr de funcționari publici încadrați³ în autoritățile și instituțiile publice care au transmis rapoarte valide*100/ numărul total al funcționarilor publici la nivel național.

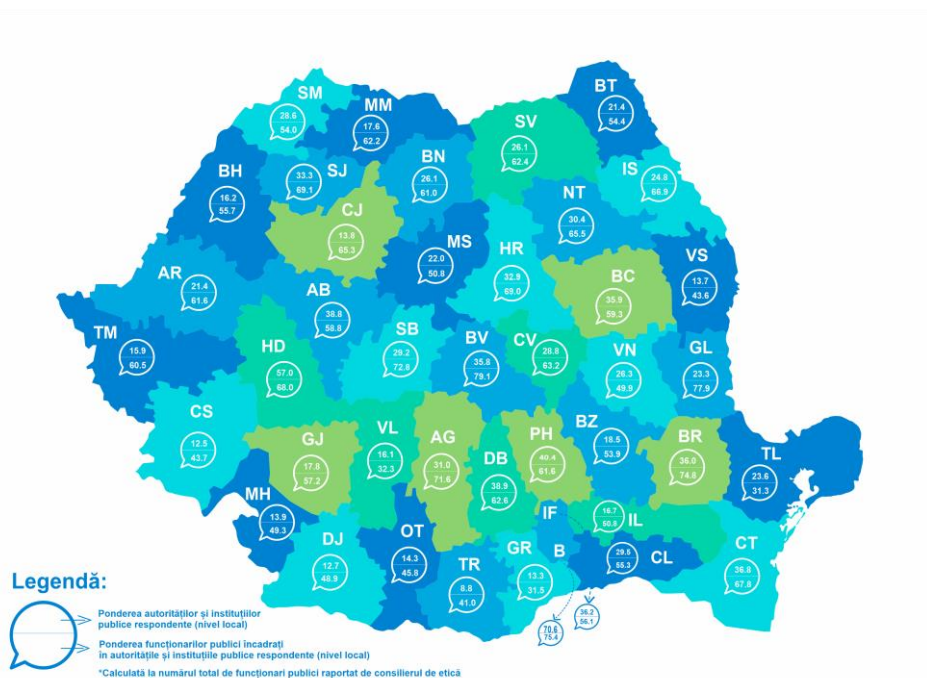
³ Se referă la numărul total de funcționari publici încadrați în autoritatea/instituția publică la finalul anului pentru care se realizează raportarea, pe baza datelor și informațiilor comunicate de compartimentul de specialitate.

Raportat la numărul de funcționari publici încadrați⁴ în autoritățile și instituțiile publice care au transmis rapoartări valide pentru Anexa nr. 2, **gradul de relevanță/acoperire este de 74,8% (72,5% în anul anterior de raportare).**

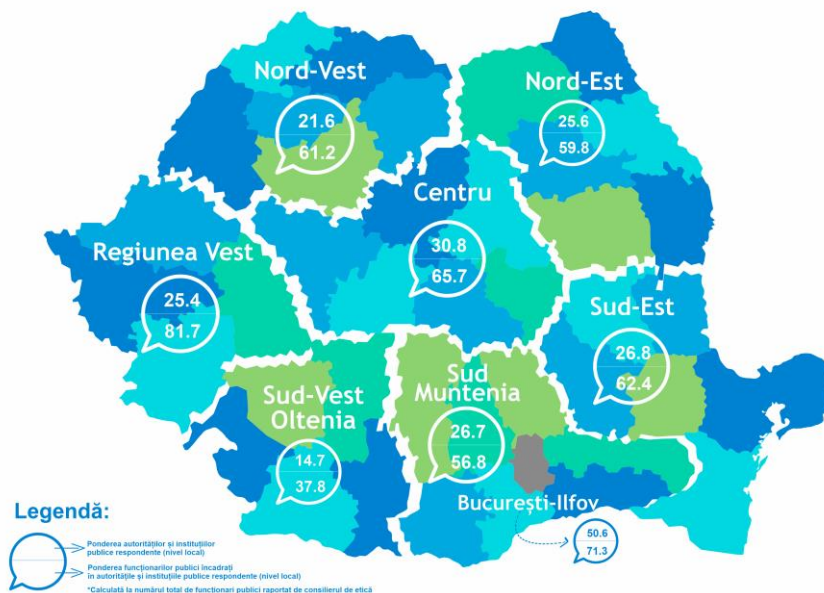
Anul	Raportări privind implementarea procedurilor disciplinare (Anexa nr. 2) transmise de:			Total
	Funcționari publici administrația centrală	Funcționari publici administrația locală	Funcționari publici servicii publice teritoriale	
2021	15.133	47.587	41.125	103.845
2022	18.602	45.075	37.326	101.003
2023	22.435	45.630	36.422	104.487

Harta 1 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel județean pentru administrația publică locală (Anexa nr. 2)

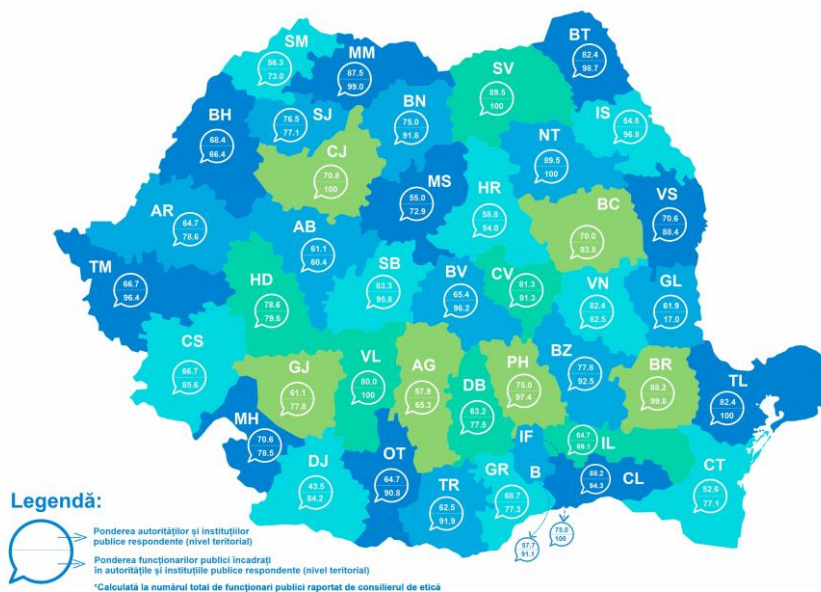

⁴ Se referă la numărul total de funcționari publici încadrați în autoritatea/instituția publică la finalul anului pentru care se realizează raportarea, pe baza datelor și informațiilor comunicate de compartimentul de specialitate.

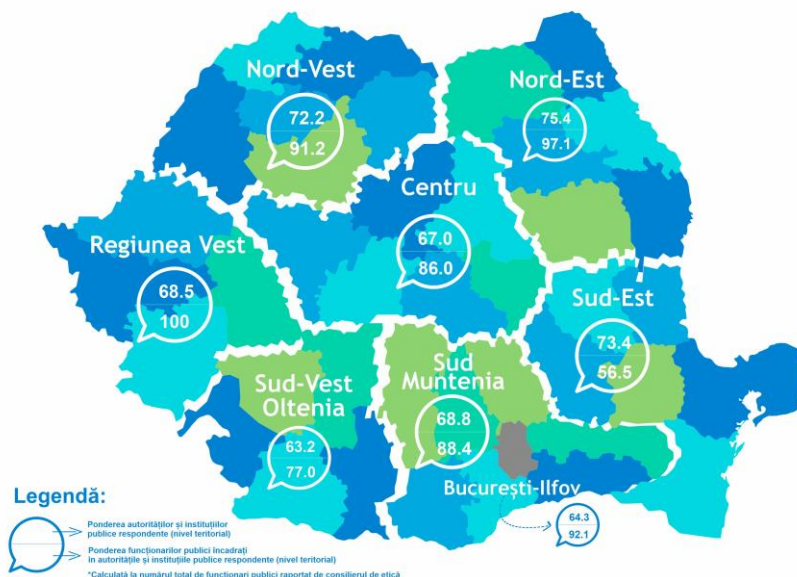
Harta 2 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel regional pentru administrația publică locală (Anexa nr. 2)

Harta 3 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel județean pentru administrația publică teritorială (Anexa nr. 2)

Harta 4 reprezentând gradul de conformare instituțională (%) și gradul de acoperire (%) la nivel regional pentru administrația publică teritorială (Anexa nr. 2)

Legendă:

Valori - exprimate în procente (%)

prima valoare = grad de respondență / conformare instituțională	nr. autorități și instituții publice respondente*100/ nr. total autorități și instituții publice la nivel național;
a doua valoare = grad de relevanță/de acoperire a raportării	nr. funcționari publici încadrați în autorități și instituții publice respondente * 100/ nr. total funcționari publici încadrați la nivel național

Per ansamblu, în cazul administrației publice locale gradul de conformare instituțională este de 25,2%, iar gradul de acoperire este de 60,5%.

În cazul structurilor teritoriale gradul de conformare instituțională este de 69,6%, iar gradul de acoperire este de 85,6%.

Capitolul 9 - Concluzii și recomandări

În scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici, consilierii de etică din cadrul autorităților și instituțiilor publice în care sunt stabilite funcții publice potrivit dispozițiilor art. 385 din O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, transmit la termenele și în formatele stabilite în Metodologia aprobată prin OPANFP nr. 26/2022 informațiile necesare întocmirii de către Agenție a rapoartelor anuale privind monitorizarea implementării principiilor și a standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Activitatea de raportare de către consilierii de etică a datelor și informațiilor privind respectarea normelor de conduită și implementarea procedurilor disciplinare pentru anul 2023 s-a realizat prin mijloacele electronice puse la dispoziție de ANFP prin portalul de management al funcțiilor publice și al funcționarilor publici, în conformitate cu Metodologia aprobată prin OPANFP nr. 26/2022.

Reamintim consilierilor de etică că formatele online de raportare a datelor cuprinse în Anexele nr. 1 și 2 la Metodologia aprobată prin OPANFP nr. 26/2022 reprezintă singura modalitate de raportare, astfel că raportarea în format fizic nu poate fi luată în considerare. De asemenea, potrivit instrucțiunilor metodologice, după completarea integrală și transmiterea formularelor online corespunzătoare Anexelor nr. 1 și 2, există posibilitatea de a le printa pentru a le deține în formatul fizic transmis la ANFP.

Pentru soluționarea eficientă a problemelor întâmpinate în realizarea raportărilor în conformitate cu OPANFP nr. 26/2022, recomandăm consilierilor de etică să contacteze ANFP la adresa de e-mail raportetica@anfp.gov.ro, adresă destinată exclusiv facilitării colaborării cu Agenția.

Din analiza informațiilor transmise în perioada 2022 - 2024 în exercitarea atribuțiilor de raportare, Agenția a constatat că nu au fost transmise corespunzător datele cu privire la funcționarii publici care au beneficiat de consiliere etică, astfel că a rezultat un număr total al funcționarilor publici care au participat la ședințele de consiliere etică semnificativ mai mare decât al celor care au solicitat sau li s-a solicitat consiliere etică.

Astfel, pentru a preveni generarea unor erori care ar afecta acuratețea informațiilor prelucrate privind monitorizarea respectării principiilor și a normelor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice, Agenția a transmis tuturor consilierilor de etică care au raportat în anul 2023, clarificări și îndrumări metodologice în acest sens. Având în vedere că în cadrul unor autorități și instituții publice, consilierii de etică au apreciat să raporteze la acest indicator și numărul funcționarilor publici care au participat la acțiuni de informare în domeniul eticii, reiterăm următoarele aspecte de care este necesar să se țină cont:

- ✓ activitatea de consiliere etică are caracter confidențial, se realizează cu participarea funcționarului public care a fost convocat și a consilierului de etică, în baza solicitării formale adresate consilierului de etică sau la inițiativa sa și se desfășoară în cadrul unor ședințe de consiliere etică;
- ✓ activitatea de informare se realizează cu participarea mai multor funcționari publici și se desfășoară în cadrul unor sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice

pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu autoritatea sau instituția publică respectivă.

Prin urmare, precizăm că cele două activități corespund unor atribuții distincte, în categoria funcționarilor publici care au beneficiat de consiliere etică se încadrează doar acei funcționari publici care au participat la ședințele de consiliere etică și nu care au participat la sesiunile de informare organizate de către consilierul de etică.

În consecință, la categoria număr de funcționari publici care au participat la sesiuni de informare (rubrica nr. 2 și 3 din Anexa nr. 1 la OPANFP nr. 26/2022) se vor înscrie funcționarii publici care au fost prezenți la întrunirile organizate de consilierul de etică având ca scop informări în domeniul eticii, iar la categoria număr funcționari publici care au beneficiat de consiliere etică (rubrica nr. 10 și 11 din Anexa nr. 1 la OPANFP nr. 26/2022) se vor înscrie numai funcționarii publici care au participat efectiv la ședințele de consiliere etică, organizate individual în vederea asigurării caracterului confidențial și care se regăsesc în registrul de evidență a activității de consiliere etică.

Având în vedere că în anul 2024 urmează să expire mandatul de 3 ani al consilierilor de etică care au fost numiți prin punerea în aplicare a prevederilor cu privire la procedura de desemnare a consilierilor de etică, de la intrarea în vigoare a H.G. nr. 931/2021, reiterăm respectarea obligației de către conducătorii autorităților și instituțiilor publice de a proceda la desemnarea unui nou consilier de etică, cu posibilitatea de a fi numit același funcționar public încă un mandat de 3 ani, în condițiile prevăzute de actul normativ anterior invocat.

Totodată, atragem atenția compartimentelor de resurse umane din cadrul autorităților și instituțiilor publice că funcționarului public desemnat consilier de etică i se întocmește o singură fișă a postului, cu respectarea formatului standard prevăzut în Anexa nr. 2 la H.G. nr. 931/2021, care va cuprinde atât atribuțiile corespunzătoare funcției publice al cărei titular este, cât și atribuțiile derivate din exercitarea calității de consilier de etică, cu respectarea procentului atribuțiilor stabilit prin măsurile organizatorice aprobate în cadrul acestora.

Agenția îndeamnă conducătorii autorităților și instituțiilor publice să acorde sprijinul necesar funcționarilor publici desemnați consilieri de etică, pentru a duce la îndeplinire atribuțiile corespunzătoare în exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită.

Pentru a susține colaborarea permanentă cu funcționarii publici desemnați consilieri de etică, în cursul anului 2023, Agenția a transmis către consilierii de etică pliantul informativ ce cuprinde principalele atribuții care le revin în calitate de consilier de etică, cu evidențierea principalelor caracteristici ale activității de consiliere etică.

În contextul promovării eticii și respectării normelor de conduită în activitatea instituțiilor publice, Agenția a diseminat către consilierii de etică broșura de prezentare a normelor de conduită a funcționarilor publici, realizată în format electronic Canva și format eBook (cu cod QR), care se regăsește pe site-ul Agenției la secțiunea dedicată consilierilor de etică, și care poate fi vizualizată accesând link-ul <https://online.fliphtml5.com/ezety/bzcd/>.

Pentru promovarea transparenței, întărirea standardelor etice și pentru consolidarea încrederii cetățenilor în serviciile publice, ANFP a venit în sprijinul consilierilor de etică cu un model de chestionar destinat cetățenilor și altor beneficiari ai serviciilor publice, ca instrument de culegere a informațiilor relevante cu privire la respectarea normelor de conduită profesională de către funcționarii publici în relația cu cetățenii și beneficiarii direcți ai activității instituției publice respective, transmis prin portal și care se regăsește publicat pe site-ul Agenției, https://www.anfp.gov.ro/continut/Consilier_de_etica

Agenția recomandă utilizarea modelului orientativ al Chestionarului adresat cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității/instituției publice, cu adaptarea la specificul activității instituției publice în care își desfășoară activitatea, astfel încât să colecteze informații utile rolului de promovare a eticii în cadrul acesteia, având posibilitatea de a transmite către ANFP informații relevante ca urmare a aplicării acestui chestionar, în raportarea anuală realizată în conformitate cu prevederile OPANFP nr. 26/2022.

Totodată, recomandăm consilierilor de etică accesarea secțiunii Colaborări instituționale - Consilier de etica în care Agenția asigură postarea informațiilor relevante, utile procesului de raportare.

După cum am menționat în partea introductivă a raportului, promovarea eticii, integrității, transparenței și prevenirea corupției este un obiectiv transversal, promovat de acțiunile de reformă în domeniul funcției publice, în special cu privire la implementarea cadrelor de competențe, managementul performanței, profesionalizarea compartimentelor de resurse umane.

În contextul profesionalizării funcției publice și transformării digitale, acțiunile propuse pentru promovarea conduitei etice în administrația publică vizează și:

- ✓ Dezvoltarea rolului consilierului de etică în cadrul autorităților și instituțiilor publice prin aplicarea cadrului normativ în domeniu care reglementează implementarea, monitorizarea și controlul respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici va avea un impact pozitiv asupra mediului de muncă, dar și asupra monitorizării și controlului conduitei funcționarilor publici;
- ✓ Conceperea și integrarea unui modul IT privind baza de date a consilierilor de etică, pentru o bună evidență și coordonare în domeniul eticii;
- ✓ dezvoltarea rețelei naționale a consilierilor de etică, în cadrul căreia să funcționeze un sistem de comunicare directă atât cu Agenția pentru transmiterea facilă a materialelor utile adresate consilierilor de etică, anunțurilor în atenția acestora, notificărilor privind raportarea, cât și colaborarea directă între persoanele desemnate consilieri de etică pentru schimb de bune practici.

Agenția recomandă consilierilor de etică să utilizeze materialele puse la dispoziție în sprijinul activității desfășurate pentru îndeplinirea rolului activ de prevenire a încălcării normelor de conduită de către funcționarii publici și să participe activ la sondajele lansate în scopul colectării de date pentru identificarea dificultăților întâmpinate în îndeplinirea atribuțiilor de consilier de etică, evaluarea implementării cadrului legal existent, precum și de identificare de noi opțiuni de reglementare care să contribuie la dezvoltarea rolului consilierului de etică.